

Rolnummers 5925, 5948 en 5949
Arrest nr. 114/2015 van 17 september 2015

A R R E S T

In zake : de beroepen tot gehele of gedeeltelijke vernietiging van de wet van 26 december 2013 « tot wijziging van de wet van 11 april 2003 betreffende de voorzieningen aangelegd voor de ontmanteling van de kerncentrales en voor het beheer van splijtstoffen bestraald in deze kerncentrales », ingesteld door de nv « Electrabel », de nv « EDF Luminus » en de nv « EDF Belgium ».

Het Grondwettelijk Hof,

samengesteld uit de voorzitters J. Spreutels en A. Alen, en de rechters E. De Groot, L. Lavrysen, J.-P. Snappe, J.-P. Moerman, E. Derycke, T. Merckx-Van Goey, P. Nihoul, F. Daoût, T. Giet en R. Leysen, bijgestaan door de griffier P.-Y. Dutilleux, onder voorzitterschap van voorzitter J. Spreutels,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* *

I. Onderwerp van de beroepen en rechtspleging

a. Bij verzoekschrift dat aan het Hof is toegezonden bij op 11 juni 2014 ter post aangetekende brief en ter griffie is ingekomen op 12 juni 2014, is beroep tot gehele of gedeeltelijke vernietiging (artikel 3 en, in zoverre zij betrekking hebben op de aanvullende repartitiebijdrage, de artikelen 2, 2°, en 4 tot 6) van de wet van 26 december 2013 tot wijziging van de wet van 11 april 2003 betreffende de voorzieningen aangelegd voor de ontmanteling van de kerncentrales en voor het beheer van splijtstoffen bestraald in deze kerncentrales (bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 31 december 2013, tweede editie) ingesteld door de nv «Electrabel», bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. F. Lefèvre, Mr. L. Swartenbroux en Mr. X. Taton, advocaten bij de balie te Brussel.

b. Bij verzoekschriften die aan het Hof zijn toegezonden bij op 30 juni 2014 ter post aangetekende brieven en ter griffie zijn ingekomen op 1 juli 2014, zijn beroepen tot vernietiging van voormelde wet van 26 december 2013 ingesteld door de nv «EDF Luminus» en de nv «EDF Belgium», bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. B. Martens en Mr. M. Bourgys, advocaten bij de balie te Brussel.

Die zaken, ingeschreven onder de nummers 5925, 5948 en 5949 van de rol van het Hof, werden samengevoegd.

Memories zijn ingediend door :

- de Ministerraad, bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. G. Block en Mr. J. Autenne, advocaten bij de balie te Brussel, in de zaak nr. 5925;

- de Ministerraad, bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. P.A. Foriers, advocaat bij het Hof van Cassatie, en Mr. L. Simont, advocaat bij de balie te Brussel, in de zaken nrs. 5948 en 5949.

Memories van antwoord zijn ingediend door :

- de verzoekende partij in de zaak nr. 5925;

- de verzoekende partij in de zaak nr. 5948, bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. A. Verheyden en Mr. K. Stas, advocaten bij de balie te Brussel;

- de verzoekende partij in de zaak nr. 5949, bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. A. Verheyden en Mr. K. Stas.

De Ministerraad heeft ook memories van wederantwoord ingediend.

Bij beschikking van 25 maart 2015 heeft het Hof, na de rechters-verslaggevers P. Nihoul en E. Derycke te hebben gehoord, beslist dat de zaken in staat van wijzen zijn, dat geen terechtzitting zal worden gehouden, tenzij een partij binnen zeven dagen na ontvangst van de kennisgeving van die beschikking een verzoek heeft ingediend om te worden gehoord, en dat, behoudens zulk een verzoek, de debatten zullen worden gesloten op 22 april 2015 en de zaken in beraad zullen worden genomen.

Ingevolge de verzoeken van de verzoekende partijen om te worden gehoord, heeft het Hof bij beschikking van 22 april 2015 de dag van de terechtzitting bepaald op 20 mei 2015.

Op de openbare terechtzitting van 20 mei 2015 :

- zijn verschenen :

. Mr. F. Lefèvre, Mr. X. Taton, Mr. G. Parisis en Mr. J. Meyers, advocaten bij de balie te Brussel, voor de verzoekende partij in de zaak nr. 5925;

. Mr. A. Verheyden, Mr. K. Stas en Mr. C. Breuvert, advocaat bij de balie te Brussel, voor de verzoekende partijen in de zaken nrs. 5948 en 5949;

. Mr. G. Block en Mr. J. Autenne, voor de Ministerraad in de zaak nr. 5925;

. Mr. P.A. Foriers en Mr. M. von Kuegelgen, advocaat bij de balie te Brussel, *loco* Mr. L. Simont, voor de Ministerraad in de zaken nrs. 5948 en 5949;

- hebben de rechters-verslaggevers P. Nihoul en E. Derycke verslag uitgebracht;

- zijn de voornoemde advocaten gehoord;

- zijn de zaken in beraad genomen.

De bepalingen van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof met betrekking tot de rechtspleging en het gebruik van de talen werden toegepast.

II. *In rechte*

- A -

Ten aanzien van de ontvankelijkheid

A.1.1. De verzoekende partij in de zaak nr. 5925, de nv « Electrabel », zet uiteen dat de door haar bestreden bepalingen haar juridische en financiële situatie rechtstreeks en ongunstig aantasten, aangezien, krachtens die bepalingen, een totaalbedrag van 421,71 miljoen euro van haar wordt gevorderd.

A.1.2. De verzoekende partijen in de zaken nrs. 5948 en 5949, respectievelijk de nv « EDF Luminus » en de nv « EDF Belgium », zetten uiteen dat zij eveneens worden beoogd door de bestreden wet, in zoverre zij elk beschikken over een aandeel in de industriële productie van elektriciteit door splijting van kernbrandstoffen. Zij voeren aan dat de door hen bestreden bepalingen hun juridische en financiële situatie rechtstreeks en ongunstig beïnvloeden.

A.1.3. De Ministerraad betwist de ontvankelijkheid van de beroepen niet.

Ten gronde

Wat de uit de schending van het gelijkheidsbeginsel afgeleide middelen betreft

A.2.1. De nv « Electrabel », verzoekende partij in de zaak nr. 5925, leidt een eerste middel af uit de schending van de artikelen 10, 11 en 172 van de Grondwet, door de wet van 26 december 2013 « tot wijziging van de wet van 11 april 2003 betreffende de voorzieningen aangelegd voor de ontmanteling van de kerncentrales en voor het beheer van splijtstoffen bestraald in deze kerncentrales » (hierna : de wet van 26 december 2013). Het middel beoogt in hoofdorde de repartitiebijdrage van 2013 in haar geheel genomen en, in ondergeschikte orde, de repartitiebijdrage van 2013 in haar aanvullend bestanddeel, afzonderlijk beschouwd.

A.2.2. De nv « Electrabel » voert in hoofdorde aan dat de bestreden bepalingen een discriminatie invoeren tussen de kernexploitanten en de andere Belgische professionele belastingplichtigen, met inbegrip van de andere spelers van de energiesector. Zij is van mening dat het in de bestreden wet in aanmerking genomen criterium van onderscheid, namelijk het hebben van een aandeel in de industriële productie van elektriciteit door splijting van kernbrandstoffen, niet relevant is ten aanzien van de werkelijke of veronderstelde doelstellingen van de betwiste bijdrage. Zij voert aan dat geen twijfel erover bestaat dat de inning van de repartitiebijdrage van 2013 een doel van algemeen budgettair beleid en geen specifiek doel inzake energiebeleid beoogt, en dat, in het licht van dat algemeen budgettair doel, de kernexploitanten en de andere professionele belastingplichtigen, met inbegrip van de andere spelers van de energiesector, zich bevinden in een situatie die vergelijkbaar is ten aanzien van de betwiste maatregel. De nv « Electrabel » voegt eraan toe dat de doelstellingen inzake energiebeleid een gemeenschappelijk goed betreffen en dat de situatie van de drie bijdrageplichtigen, ten opzichte van dat gemeenschappelijk goed, vergelijkbaar is met die van alle Belgische belastingplichtigen.

Met betrekking tot de andere verantwoordingen die door de Regering naar voren worden gebracht, wijst zij erop dat « overwinsten » in andere economische sectoren bestaan, dat de plaats van kernenergie in het overheidsbeleid de relevantie van het criterium niet kan aantonen, en dat hetzelfde geldt voor de vermeende ontoereikendheid van de productiecapaciteit en voor de disfuncties van de markt die het gevolg zouden zijn van een gunstigere situatie van de nucleaire sector.

De nv « Electrabel » voert vervolgens aan dat er geen enkel redelijk verband van evenredigheid bestaat tussen de aangewende middelen en de met de bestreden maatregel nagestreefde doelstellingen. Zij zet uiteen dat het aandeel dat zij dient te dragen tot gevolg heeft de volledige exploitatiewinst af te romen die zij in 2013 heeft gehaald uit haar activiteit van productie van nucleaire elektriciteit. Zij voegt eraan toe dat dat volledig onevenredige gevolg wordt verergerd door het feit dat de betwiste bijdrage cedulair wordt opgelegd, op een bijzondere bron van inkomsten, zonder dat het toegestaan is het resultaat van de nucleaire productie te globaliseren met dat van de andere activiteiten van de bijdrageplichtige, hetgeen een correcte inaanmerkingneming van de werkelijke bijdragecapaciteit van de bijdrageplichtige in de weg staat.

A.2.3. In ondergeschikte orde voert de nv « Electrabel » aan dat, zelfs indien zou moeten worden aanvaard dat de repartitiebijdrage van 2013, ten aanzien van het basisbestanddeel ervan, in overeenstemming is met het gelijkheidsbeginsel, dan nog zou moeten worden vastgesteld dat die bijdrage discriminerend is ten aanzien van het aanvullend bestanddeel ervan. Zij merkt op dat de bijdrage, wat het aanvullend bestanddeel ervan betreft, per definitie integraal bestemd is om andere noden dan die van het energiebeleid in te vullen.

A.3. De nv « Electrabel » leidt een tweede middel af uit de schending, door de wet van 26 december 2013, van de artikelen 10, 11 en 172 van de Grondwet. Zij klaagt een verschil in behandeling aan tussen haarzelf en de twee andere kernexploitanten die actief zijn in België. Zij voert aan dat, met toepassing van artikel 3 van de bestreden wet, de aanvullende repartitiebijdrage het voorwerp uitmaakt van een degressieve vermindering die de lineaire verhouding tussen het deel van de bijdrage dat elke kernexploitant verschuldigd is en diens aandeel in de kernproductie verbreekt. Zij wijst erop dat zij als enige door die maatregel wordt benadeeld, in zoverre zij over het grootste aandeel in de kernproductie beschikt. Zij acht het vreemd dat de progressiviteit van een belasting, zoals in de parlementaire voorbereiding wordt aangegeven, wordt gekoppeld aan de schaalvoordelen die de bijdrageplichtige realiseert en aan de diversificatie van diens exploitatierisico. Zij is vervolgens van mening dat het, zelfs in de veronderstelling dat die twee criteria relevant zouden zijn, niet verantwoord is dat de bestreden wet alleen rekening houdt met de installaties in België om te bepalen in welke mate een kernexploitant schaalvoordelen kan realiseren en zijn risico kan diversifiëren, terwijl de geografische referentiezone ter zake niet meer beperkt is tot België maar westelijk Centraal-Europa dekt. Zij voegt ook eraan toe dat het criterium van het aandeel van de producenten in de industriële productie van kernenergie geenszins een objectieve en relevante indicator is inzake schaalvoordelen of het diversifiëren van de exploitatierisico's. In dat verband zet zij uiteen,

enerzijds, dat voor eenzelfde productie-eenheid elk van de exploitanten de gerealiseerde schaalvoordelen geniet naar verhouding van zijn respectieve rechten in die eenheid en, anderzijds, dat de diversificatie van het risico niet afhangt van het productievolume maar van het aantal centrales in wier capaciteit een exploitant rechten heeft. Zij voegt eraan toe dat de bestreden wet bovendien geen rekening houdt met de reglementaire of contractuele mechanismen voor de vermindering van het risico waarvan sommige exploitanten het voordeel genieten en die gezinszins worden weerspiegeld in hun aandeel in de productie van nucleaire elektriciteit.

A.4.1. De Ministerraad is in hoofdorde van mening dat de repartitiebijdrage voor het jaar 2013 soortgelijk is aan de repartitiebijdragen voor de jaren 2008 en 2012, zodat het middel ongegrond moet worden verklaard om dezelfde motieven als die welke zijn vermeld in de arresten nrs. 32/2010 en 106/2014 van het Hof. Hij merkt in dat opzicht op dat de middelen die de verzoekende partij afleidt uit de schending van het gelijkheidsbeginsel, vergelijkbaar zijn met sommige middelen die dezelfde partij had aangevoerd tegen de repartitiebijdragen voor de jaren 2008 en 2012 en dat de beginselen die het juridisch kader van de bestreden repartitiebijdrage bepalen en de met die bijdrage nagestreefde doelstellingen analoog zijn aan die van de repartitiebijdragen voor de jaren 2008 en 2012. Hij is van mening dat de toevoeging van de aanvullende repartitiebijdrage in 2013, die gelijk is aan die welke door het Hof is bekrachtigd in het arrest nr. 106/2014 voor het jaar 2012, zijn analyse niet kan beïnvloeden, aangezien die aanvullende bijdrage slechts een modaliteit is van de repartitiebijdrage waarvan de wettigheid is bevestigd door het Hof in zijn arrest nr. 32/2010. Hij besluit dat het Hof dat middel zou moeten beantwoorden met een arrest van onmiddellijk antwoord op grond van artikel 72 van de bijzondere wet van 6 januari 1989.

A.4.2. In ondergeschikte orde voert de Ministerraad aan dat de bestreden bepalingen geen discriminatie invoeren tussen de ondernemingen die de bestreden bijdrage verschuldigd zijn en de andere Belgische belastingplichtigen in het algemeen of diegenen die meer bepaald deel uitmaken van de energiesector.

A.4.3. De Ministerraad is in de eerste plaats van mening dat de ondernemingen die door de bestreden bijdrage worden beoogd, specifieke activiteiten uitoefenen die niet gelijkgesteld kunnen worden met die welke worden uitgeoefend door de andere Belgische professionele belastingplichtigen, zodat zij niet met hen vergelijkbaar zijn of op zijn minst het criterium van onderscheid objectief en relevant is. Hij zet uiteen dat de keuze voor die indeling in categorieën verantwoord is in het licht van de voordelige situatie die de bijdrageplichtige ondernemingen hebben kunnen genieten als kernexploitant of als ondernemingen die een aandeel hebben in de industriële productie van elektriciteit door splijting van kernbrandstoffen, alsook in het licht van het bijzondere en specifieke karakter van de kernsector. Hij herinnert eveneens eraan dat de Belgische Staat *in fine* zou instaan voor een eventueel nucleair incident, hetgeen de sector eveneens in een bijzondere positie plaatst.

A.4.4. De Ministerraad zet uiteen dat het door de bestreden wet gekozen criterium van onderscheid is afgeleid uit het aandeel in de industriële productie van elektriciteit door splijting van kernbrandstoffen geïnstalleerd tijdens het jaar N-1. Hij verklaart dat een en ander wordt bevestigd door de wijze van berekening van de repartitiebijdrage, uitgevoerd volgens de geïnstalleerde productiecapaciteit uitgedrukt in MWh van het jaar voorafgaand aan dat van de repartitiebijdrage. Hij voegt eraan toe dat de nucleaire rente, die kan worden gekwalificeerd als « overwinst », niet het onderscheidend criterium is voor de inning van de repartitiebijdrage, maar dat die slechts een van de elementen is die het mogelijk maakt de bijdragecapaciteit van de bijdrageplichtige ondernemingen te beoordelen, waarmee de wetgever werkelijk rekening heeft gehouden. Hij voert aan dat de wetgever zich voor de repartitiebijdrage voor het jaar 2013 heeft gebaseerd op alle elementen die te zijner beschikking waren om de bijdragecapaciteit van de bijdrageplichtigen te beoordelen, zowel in de tijd als op het ogenblik van de aanneming van de wet, en dat het feit dat een bijdrageplichtige boekhoudkundig verlies lijdt, niet in rechtstreeks verband staat met een ontstentenis van nucleaire rente of van overwinst.

A.4.5. De Ministerraad voert aan dat de bestreden bijdrage redelijk verantwoord is en doelstellingen van algemeen belang nastreeft. Hij zet uiteen dat de repartitiebijdrage dient om talrijke doelstellingen van algemeen socio-economisch beleid, rechtstreeks of onrechtstreeks verbonden aan het energiebeleid, te verwezenlijken. Die doelstellingen zijn: de disfuncties van de energiemarkt inzake bevoorradingszekerheid opvangen, het hoofd bieden aan de uitgaven en investeringen inzake kernenergie, de concurrentie versterken in het kader van de Europese interne markt, de sociale cohesie en de middelen van het energiebeleid van het land verzekeren, de spitstechnologische elektriciteitsproductie verzekeren, de door de Europese Unie vastgestelde energiedoelstellingen bereiken. Hij voegt eraan toe dat de aanwending van de opbrengst van de repartitiebijdrage voor de Rijksmiddelenbegroting bevestigt dat die in het algemeen belang wordt gevestigd. Hij merkt in dat verband op dat artikel 174, tweede lid, van de Grondwet het beginsel van de budgettaire universaliteit bevestigt, zodat het de normale werkwijze van de begroting betreft.

A.4.6. De Ministerraad voert vervolgens aan dat de bijdrageplichtigen zich niet in een situatie bevinden die vergelijkbaar is met die van de andere spelers van de energiesector, gelet op de voordelen die zij uit hun activiteiten halen. Hij onderstreept dat het Hof in zijn arrest nr. 106/2014 reeds de specifieke aard van de situatie van de bijdrageplichtigen heeft erkend. Hij somt zeven elementen op die de bijzondere en bevoorrechte situatie van de kernexploitanten ten opzichte van de andere kanalen van elektriciteitsproductie belichten: de competitieve prijs van de kernproductie die voortvloeit uit het feit dat de kerncentrales basiseenheden zijn die elektriciteit kunnen produceren tegen een minder hoge prijs dan de geavanceerde centrales; de lage en stabiele kostprijs van uranium ten opzichte van de kostprijs van gas en steenkool; de stabiliteit van de kernproductie; de ontstentenis van weerslag van de specifieke kosten verbonden aan de kernexploitatie op de kosten voor de productie van elektriciteit door splijting van kernbrandstoffen; de « versnelde » economische afschrijving ten opzichte van de levensduur van de kerncentrales die winsten heeft opgeleverd waaruit de eindverbruikers geen voordeel hebben gehaald; de onverwachte winsten die de kernexploitanten hebben gehaald uit het systeem van de CO₂-emissierechten, die, daar zij konden worden opgenomen in de verkoopprijs van elektriciteit geproduceerd door fossiele verbranding, hebben geleid tot een stijging van de elektriciteitsprijzen, waaruit de kernsector voordeel heeft gehaald, terwijl die geen CO₂-emissierechten betaalt; de versterking van de dominante positie ten opzichte van de invoering van een kernmoratorium.

A.4.7. De Ministerraad is van mening dat de nucleaire rente of overwinst het resultaat is van de voordelige situatie van de kernexploitanten en van de vennootschappen met een aandeel in de industriële productie van elektriciteit door splijting van kernbrandstoffen zoals omschreven in A.4.6. Hij is van mening dat die voordelige situatie het mogelijk maakt de ondernemingen die de bestreden repartitiebijdrage verschuldigd zijn op objectieve en redelijk verantwoorde wijze te onderscheiden van de andere ondernemingen die elektriciteit produceren op basis van niet-nucleaire bronnen.

A.4.8. De Ministerraad betwist de bewering van de verzoekende partij volgens welke zij niet in grotere mate verantwoordelijk zou zijn voor het tekort aan capaciteit om elektriciteit te produceren dan de andere spelers van de sector. Hij beweert integendeel dat de verzoekende partij het in 1995 door het beheerscomité van de elektriciteitsondernemingen voorgestelde investeringsplan niet heeft gevolgd en dat zij heeft gehandeld met kennis van het gevolg dat daaruit onoverkomelijk zouden voortvloeien, namelijk een ontoereikende geïnstalleerde productiecapaciteit. Hij voegt eraan toe dat de kernexploitanten, door hun nalatigheid, een schaarste hebben veroorzaakt in de elektriciteitsproductie, hetgeen heeft bijgedragen tot de prijsstijging waaruit de verzoekster voordeel haalt. Hij besluit dat de verzoekende partij haar deel in de verantwoordelijkheid voor het risico van een ontoereikende capaciteit waaraan de Belgische Staat vandaag het hoofd moet bieden, niet kan ontkennen.

A.4.9. De Ministerraad zet uiteen dat de regeling die van toepassing is op de verlenging van de levensduur van de centrale Tihange 1 niet vergelijkbaar is met het mechanisme van de repartitiebijdrage. Hij voert aan dat de regeling die van toepassing is op Tihange 1 zich om de volgende redenen fundamenteel onderscheidt van de bekritiseerde repartitiebijdrage: als tegenprestatie voor de verlenging van de levensduur van die centrale zijn nieuwe investeringen vereist; de kosten van de nieuwe investeringen worden gemaakt voor een beperkte exploitatieperiode van tien jaar; de Belgische Staat verzekert zich, als tegenprestatie voor de verlenging van de levensduur van de centrale, van een heffing gelijk aan 70 pct. van de winst die aan die centrale toe te wijzen is; de verlenging van de levensduur van de kerncentrale Tihange 1 houdt risicofactoren in die niet vergelijkbaar zijn met de bestaande kerncentrales. Hij besluit daaruit dat die niet-vergelijkbare regeling niet als argument zou kunnen worden gebruikt om een vermeend discriminerend of onevenredig karakter van de repartitiebijdrage aan te tonen.

A.4.10. Wat het tweede middel van de nv « Electrabel » betreft, voert de Ministerraad eerst aan dat artikel 3 van de bestreden wet zich ertoe beperkt in herinnering te brengen dat het mechanisme van degressieve vermindering wordt toegepast op de aanvullende bijdrage voor 2013, maar dat dat mechanisme is ingesteld bij de wet van 27 december 2012, zodat het middel onontvankelijk is. Ten gronde merkt de Ministerraad in de eerste plaats op dat de positie van de verzoekende partij een discriminatie impliceert binnen eenzelfde duidelijk gedefinieerde, geïdentificeerde en verantwoorde categorie van bijdrageplichtigen. Vervolgens merkt hij op dat de bekritiseerde regel van de degressiviteit is opgevat om het gelijkheidsbeginsel zo goed mogelijk in acht te nemen, aangezien die ten goede komt aan alle exploitanten voor de in de degressiviteitsschaal opgenomen schijven.

A.5.1. De nv « Electrabel » antwoordt dat de Ministerraad een fundamenteel onjuist beeld geeft van de sector van de elektriciteitsproductie door splijting van kernbrandstoffen.

A.5.2. In hoofdorde is de nv « Electrabel » van mening dat de door de Ministerraad geformuleerde vraag dat het Hof het eerste middel beantwoordt met een arrest van onmiddellijk antwoord, niet ontvankelijk is, omdat alleen de rechters-verslaggevers het Hof kunnen voorstellen een arrest van onmiddellijk antwoord te wijzen en omdat de termijn daartoe bovendien sinds 12 juli 2014 is overschreden. Zij voert ook aan dat het Hof geen arrest kan uitspreken dat identiek is aan de arresten nrs. 32/2010 en 106/2014. Zij gaat immers ervan uit, enerzijds, dat de repartitiebijdrage voor 2013 en de bijdrage voor 2008 grote verschillen vertonen op het vlak van omstandigheden, bedragen en toepassingsmodaliteiten en, anderzijds, dat het arrest nr. 106/2014 de beroepen tot vernietiging heeft verworpen zonder te antwoorden op talrijke wezenlijke argumenten en zonder de minste controle uit te oefenen op de redenen die in de parlementaire voorbereiding van de bestreden wet naar voren zijn gebracht. Zij leidt daaruit af dat het arrest nr. 106/2014 niet in overeenstemming is met de motiveringsverplichting die aan het Hof is opgelegd en dat de grondwettigheidstoetsing die aan het Hof is toegewezen, niet rechtsgeldig door het Hof is uitgeoefend. Zij is bijgevolg van mening dat het Hof het standpunt dat het ten onrechte heeft aangenomen in het arrest nr. 106/2014, dient te verlaten.

A.5.3. De nv « Electrabel » voert aan dat haar beroep steunt op verscheidene elementen die nieuw zijn ten opzichte van het beroep dat tot het arrest nr. 106/2014 heeft geleid, en is van mening dat die elementen de beoordeling van de eerste twee middelen door het Hof kunnen ombuigen. Ten eerste wijst zij erop dat de marktontwikkelingen en de reële evolutie van de inkomsten en kosten die verbonden zijn met de exploitatie van de kerncentrales in 2013, elke band tussen de nucleaire bijdrage voor 2013 en de nucleaire rente die zij beoogt af te romen, hebben verbroken. Ten tweede haalt zij de wet van 18 december 2013 aan alsook een overeenkomst die op 13 maart 2014 is gesloten tussen de Regering en de kernexploitanten met betrekking tot de uitbreiding van de exploitatieduur van de centrale Tihange 1, luidens welke de Staat het recht van de exploitanten op een normaal marktrendement heeft erkend en zich ertoe heeft beperkt een bijdrage te heffen die overeenstemt met een aandeel van de eventuele overwinsten boven het normale marktrendement. Ten derde signaleert zij dat door de recente ontwikkelingen de aandacht wordt gevestigd op het gebrek aan en de tekortkomingen van het energiebeleid van de opeenvolgende regeringen. Ten vierde voert zij aan dat in een recente offerteaanvraag over de oprichting van nieuwe niet-nucleaire centrales de Staat zelf de hypothese van een lineaire afschrijving op 20 jaar kiest. Ten slotte voert zij verscheidene nieuwe feitelijke en juridische overwegingen aan ter staving van haar eerste middel en, in het bijzonder, het feit dat de bestreden bijdrage niet wordt geïnd bij de andere elektriciteitsproducenten die geen CO₂-emissierechten nodig hebben of aan wie dergelijke rechten vóór 2013 gratis werden toegekend.

A.5.4 De nv « Electrabel » is van mening dat, in zoverre de met de bijdrage voor het jaar 2013 nagestreefde doelstellingen algemene budgettaire doelstellingen zijn en geen doelstellingen inzake energiebeleid, die doelstellingen niet kunnen dienen om het verschil in behandeling tussen de kernexploitanten en de andere aan de vennootschapsbelasting onderworpen belastingplichtigen, met inbegrip van de elektriciteitsproducenten die andere productiemiddelen dan kernsplijting aanwenden, te verantwoorden. Zij leidt daaruit af dat het gekozen criterium van onderscheid niet relevant is. Zij voegt eraan toe dat de ontstentenis van nieuwe begrotingskredieten bestemd voor de verwezenlijking van bijzondere energiedoelstellingen aantoont dat die doelstellingen in de feiten niet zijn verwezenlijkt. Ten slotte gaat zij ervan uit dat zelfs indien die doelstellingen werkelijk zouden zijn nagestreefd, de producenten van elektriciteit uit kernsplijting zich niet in een bijzondere situatie zouden bevinden ten opzichte van de andere elektriciteitsproducenten. In dat verband wijst zij erop dat de economische situatie op negatieve wijze is geëvolueerd en dat het thans duidelijk is dat zij niet verantwoordelijk kan worden geacht voor het vermeende tekort aan productiecapaciteit, noch voor de disfuncties van de markt. Zij besluit uit hetgeen voorafgaat, dat het niet correct is te beweren dat de kernexploitanten zich in een bevoorrechte economische situatie bevinden die een gedifferentieerde behandeling ten aanzien van de belasting zou verantwoorden.

A.5.5. Ten aanzien van het argument dat is afgeleid uit de impact van het systeem van de CO₂-rechten, is de nv « Electrabel » van mening dat, in zoverre de nucleaire bijdrage een voordeel belast dat zij haalt uit de aanwending van technologieën waarbij geen fossiele energie wordt gebruikt, zij niet verenigbaar is met de doelstelling van de richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 oktober 2003 tot vaststelling van een regeling voor de handel in broeikasgasemissierechten binnen de Gemeenschap en tot wijziging van Richtlijn 96/61/EG van de Raad. Zij wijst daarenboven erop dat de kring van de bijdrageplichtigen niet overeenstemt met alle producenten die dat voordeel hebben genoten en dat het bedrag van de bijdrage in elk geval elke redelijke schatting van het voordeel dat de kernexploitanten zouden hebben kunnen genieten, zeer ruim overschrijdt.

A.5.6. Ten aanzien van de in het tweede middel door haar aangevoerde discriminatie onder kernexploitanten, in verband met de aanvullende bijdrage, antwoordt de nv « Electrabel » dat dat mechanisme intrinsiek onaangepast is aan de doelstelling die men ermee wil nastreven, namelijk de modalisering van de last van de aanvullende bijdrage ten aanzien van de schaafeffecten die de bijdrageplichtigen zouden genieten naar gelang van hun nucleair productiepark en de omvang van hun vaste kosten. Zij wijst erop dat door het doorrekenen van hun exploitatiekosten, de twee andere exploitanten in werkelijkheid dezelfde schaalvoordelen als zichzelf genieten en dat de diversificatie van het risico niet afhangt van het productievolume maar van het aantal centrales waarin een exploitant rechten heeft.

Wat de uit de schending van het eigendomsrecht afgeleide middelen betreft

A.6.1. De verzoekende partij in de zaak nr. 5925, de nv « Electrabel », leidt een derde middel af uit de schending van artikel 16 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 1 van het Eerste Aanvullend Protocol bij het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, al dan niet in samenhang gelezen met de artikelen 10, 11 en 172 van de Grondwet. Zij voert aan dat, enerzijds, de inmenging in het recht op het ongestoord genot van eigendom die wordt veroorzaakt door het opleggen van de repartitiebijdrage, geen enkel gewettigd doel van algemeen belang nastreeft en, anderzijds, de door de bestreden wet opgelegde last neerkomt op een verbeurdverklaring en overdreven is, en het billijk evenwicht tussen de vereisten van algemeen belang en de vrijwaring van het recht op het ongestoord genot van eigendom klaarblijkelijk verstoort.

A.6.2. Alvorens dat middel uiteen te zetten, stelt de nv « Electrabel » vast dat het arrest van het Hof nr. 32/2010 van 30 maart 2010 niet in aanmerking kan worden genomen om de geldigheid van het mechanisme en van het bedrag van de repartitiebijdrage voor het jaar 2013 te beoordelen, aangezien de omstandigheden en de context verschillend zijn. In dat verband voert zij aan dat, sinds 2008, de repartitiebijdrage terugkerend is geworden en dat de kernsector in totaal reeds 1,55 miljard euro heeft betaald over de periode 2008-2012 en 481,15 miljoen euro voor het jaar 2013 alleen, dat de Staat de sinds 2008 geïnde bijdragen niet heeft gebruikt om de aangekondigde doelstellingen inzake energiebeleid te verwezenlijken, dat de aanvullende bijdrage een element is dat nieuw was in 2012, dat de elektriciteitssector sinds 2008 aanzienlijk is geëvolueerd, dat de raming van de winsten die voortvloeien uit de activiteit bestaande in de productie van nucleaire elektriciteit in België aanzienlijk lager ligt in 2013, met name wegens lange periodes waarin verschillende reactoren zijn stilgelegd en, ten slotte, dat de repartitiebijdrage voor 2013, gevoegd bij de andere taksen die aan Electrabel worden opgelegd, voor de eerste keer leidt tot een inning van de volledige exploitatieresultaten voor alle operationele activiteiten van Electrabel in België.

A.6.3. Ten aanzien van de in de bestreden wet aangegeven doelstellingen van algemeen belang is de verzoekende partij van mening dat die ongegrond en dus kennelijk onredelijk zijn. Zij voert aan dat de motieven van algemeen belang die de wetgever aanvoert, als niet-relevant moeten worden beschouwd wanneer zij geenszins verband houden met de overwogen maatregel of met de belastingplichtige waarop die van toepassing is, en dat ten aanzien van artikel 1 van het Eerste Aanvullend Protocol bij het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, het algemeen belang de enige grondslag van de belastingmaatregel vormt. Zij voegt eraan toe dat krachtens artikel 18 van dat Verdrag, de Staat ertoe gehouden is de precieze en concrete doelstelling in acht te nemen die wordt aangevoerd om de maatregel die hij aanneemt, te verantwoorden. In hoofdorde voert zij aan dat de Belgische Staat de bestreden bijdrage heeft geïnd met het oog op de financiering van zijn algemene uitgaven, waarbij geen enkele van de sinds 2008 geïnde bijdragen is bestemd voor de doelstellingen bepaald in artikel 14, § 8, tweede lid, van de wet op de nucleaire voorzieningen.

A.6.4. In ondergeschikte orde wil de nv « Electrabel » aantonen dat geen enkel van de in de memorie van toelichting bij de bestreden wet aangevoerde argumenten kan verantwoorden dat de aangevochten bijdrage alleen ten laste van de kernexploitanten wordt opgelegd. Zij voert daartoe aan dat de situatie van de kernexploitanten, die zogenaamd gunstig is, geen relevant motief vormt voor het opleggen van de repartitiebijdragen. Zij voegt in dat verband eraan toe dat de theorie van de versnelde afschrijvingen elke grondslag mist en dat het begrip « inframarginale rente » evenmin het opleggen van uitzonderlijke bijdragen verantwoordt. Zij onderstreept in dat opzicht dat in de memorie van toelichting geen enkele geldige raming wordt gegeven van het voordeel dat de kernexploitanten zouden genieten, waarbij alle aangehaalde ramingen steunen op gegevens van 2007 of eerder, en dat geen enkele berekening is gemaakt voor de jaren 2012 en 2013.

A.6.5. De nv « Electrabel » voert overigens aan dat het risico van een ontoereikende productiecapaciteit van elektriciteit geen relevant motief vormt voor het opleggen van de repartitiebijdrage. Zij onderstreept dat het risico van een tekort aan productiecapaciteit in de toekomst voortvloeit uit de beslissing inzake de door de overheid opgelegde kernuitstap, beslissing die is opgenomen in de wet van 31 januari 2003 op de kernuitstap. Zij leidt hieruit af dat de wetgever geen argument kan afleiden uit zijn eigen beslissing om de beschikbare productiecapaciteit te verminderen teneinde te verantwoorden dat aanzienlijke bijdragen alleen ten laste van de kernexploitanten worden geheven.

A.6.6. De nv « Electrabel » merkt op dat in de memorie van toelichting van de bestreden wet wordt beweerd dat de repartitiebijdrage zou moeten dienen voor de financiering van het nucleair passief, alsook van de uitgaven inzake de veiligheid van kernenergie en het wetenschappelijk onderzoek op nucleair vlak. Zij voert in dat verband aan dat die uitgaven niet ten laste komen van de begroting van de Staat, maar het voorwerp uitmaken van andere maatregelen die losstaan van de repartitiebijdrage.

A.6.7. De nv « Electrabel » voert aan dat in de memorie van toelichting geenszins rekening wordt gehouden met de evoluties van de elektriciteitsmarkt en met de maatregelen die de concurrentie onder de op de Belgische markt actieve elektriciteitsondernemingen reeds aanzienlijk hebben versterkt. Zij voert in dat verband aan dat de elektriciteitsondernemingen thans zijn onderworpen aan een aanzienlijke concurrentiedruk die tot uiting is gekomen in een daling van de prijzen. Zij voegt eraan toe dat de wetgever verscheidene maatregelen heeft genomen die als gevolg hebben gehad, in combinatie met de huidige toestand van de markt, haar ertoe te dwingen een meerjarenprestatieplan op te starten dat ertoe strekt haar efficiëntie te verbeteren en dat 130 miljoen euro besparingen en een vermindering van haar personeelsbestand impliceert. Zij merkt overigens op dat de heffing van de repartitiebijdrage geen enkel gevolg zou kunnen hebben voor andere marktdeelnemers dan de kernexploitanten, zodat zij de marktprijs van elektriciteit niet beïnvloedt. Zij besluit hieruit dat de bestreden heffing geenszins verband houdt met het doel om de concurrentie te versterken.

A.6.8. De nv « Electrabel » onderstreept dat in de memorie van toelichting geenszins rekening wordt gehouden met de talrijke maatregelen die reeds bestaan inzake het toezicht op de prijzen voor de levering en de hulp aan de minstbedeelden en die niet ten laste komen van de federale begroting. Zij ziet overigens niet in hoe de heffing van een overheidsbijdrage op de inkomsten van de kerncentrales de situatie van de behoeftigen zou verbeteren.

A.6.9. De nv « Electrabel » ziet niet in waarom de kernexploitanten, die « basiselectriciteit » produceren, als enige zouden moeten bijdragen tot de financiering van de bouw van nieuwe productie-eenheden die gebruik maken van andere vormen van zogenaamde geavanceerde technologieën. Zij onderstreept in dat verband dat het tekort aan investeringen in dergelijke eenheden een gevolg is van de bestaande marktvoorwaarden en zet uiteen dat zijzelf, alsook de andere kernexploitanten, beschikken over gemengde productieparks met zowel basiseenheden als geavanceerde eenheden.

A.6.10. Wat betreft de verantwoording voor de bestreden heffing op basis van de federale ontwikkelingsplannen, voert de nv « Electrabel » aan dat, enerzijds, dat motief geen enkel specifiek verband vertoont met de kernexploitatie en, anderzijds, geen enkel van de plannen in kwestie overeenstemt met een uitgave ten laste van de begroting van de federale Staat.

A.6.11. Ten aanzien van de doelstellingen in verband met de vermindering van de uitstoot van broeikasgassen, de ontwikkeling van hernieuwbare energie en de verbetering van de energetische doeltreffendheid, onderstreept de nv « Electrabel » dat geen enkele van die doelstellingen in grotere mate betrekking heeft op de kernexploitanten dan op de andere elektriciteitsondernemingen, en dat zij het opleggen van een bijdrage ten behoeve van de federale Staat geenszins verantwoorden. Zij onderstreept dat zij grotendeels onder het gewestelijke beleid vallen en voegt eraan toe dat het merendeel van die doelstellingen reeds zijn bereikt.

A.6.12. De nv « Electrabel » is van mening dat, ook al mocht het Hof oordelen dat de repartitiebijdrage voor het jaar 2013 verantwoord is, dan nog zou moeten worden vastgesteld dat die een overdreven en onevenredige last vormt ten opzichte van de geraamde winsten van haar activiteit bestaande in de productie van nucleaire elektriciteit in België.

A.6.13. In hoofdorde voert de nv «Electrabel» aan dat de repartitiebijdrage 2013 in haar geheel onevenredig is. Zij zet uiteen dat uit de relevante rechtspraak, zowel van het Grondwettelijk Hof als van de Raad van State, alsook uit de gerechtelijke beslissingen, blijkt dat de bijdragecapaciteit van de verzoekende partij dient te worden beoordeeld ten aanzien van de jaarwinsten die verband houden met de belaste activiteit. Zij haalt ook de buitenlandse rechtspraak alsook die van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens aan. Zij besluit daaruit dat ongeacht de wijze waarop de door de bijdrageplichtigen verschuldigde bedragen in de wet worden berekend, de unanieme rechtspraak leert dat het redelijke of overdreven karakter van een fiscale maatregel steeds wordt beoordeeld ten aanzien van de inkomsten van de betrokken belastingplichtigen tijdens het belastbare tijdperk.

De verzoekende partij onderstreept dat hoewel het criterium van de inkomsten uitdrukkelijk wordt bevestigd in de parlementaire voorbereiding van de bestreden wet, daarin geen enkele precisering wordt gegeven over de wijze waarop rekening zou zijn gehouden met de bijdragecapaciteit van de kernexploitanten, aangezien geen enkele van de aangehaalde ramingen gebaseerd is op gegevens van na 2007. Zij leidt daaruit af dat de Regering geen enkele verificatie van de bijdragecapaciteit van de kernexploitanten heeft uitgevoerd, noch op basis van hun resultaten van 2013, noch op basis van hun resultaten van 2012.

De verzoekende partij voert aan dat de repartitiebijdrage tot gevolg heeft niet alleen alle winsten (volgens de gemiddelde raming, 101 pct.) te innen die zijn verbonden aan haar activiteit bestaande in de productie van nucleaire elektriciteit in 2013, maar ook alle exploitatieresultaten van Electrabel in België (fiscale heffing van 99,91 pct. van de resultaten van alle operationele activiteiten van Electrabel in België). Zij onderstreept dat het doel van de wetgever, dat erin bestaat om maximaal de overwinst, gedefinieerd als «hetgeen meer opbrengt dan noodzakelijk is om de continuïteit van de activiteit van een onderneming te garanderen», uit te schakelen, op zich duidelijk neerkomt op een verbeurdverklaring. Zij haalt het arrest nr. 107/2005 van het Hof aan en leidt hieruit af dat de aanslagvoet binnen striktere limieten moet liggen wanneer het doel van de heffing uitsluitend erin bestaat de activiteiten van de Staat te financieren en niet het gedrag van de belastingplichtigen te beïnvloeden. Zij voegt eraan toe dat eveneens rekening moet worden gehouden met de uitzonderlijke of terugkerende aard van de bestreden heffing, alsook met de onmogelijkheid voor de belastingplichtige om aan de bijdrage te ontsnappen.

A.6.14. In ondergeschikte orde voert de nv «Electrabel» aan dat de aanvullende repartitiebijdrage een kennelijk onevenredig marginaal tarief oplegt. Zij is van mening dat de aanvullende repartitiebijdrage een marginaal tarief vertegenwoordigt van minstens 115 pct., hetgeen ontegenzeggelijk overdreven is.

A.7.1. De Ministerraad is in hoofdorde van mening dat de arresten van het Hof nr. 32/2010 en nr. 106/2014 de repartitiebijdrage reeds geldig hebben verklaard ten aanzien van artikel 16 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 1 van het Eerste Aanvullend Protocol bij het Europees Verdrag voor de rechten van de mens. Hij merkt op dat de repartitiebijdrage voor het jaar 2013 past in het verlengde van de repartitiebijdragen die de vorige jaren zijn goedgekeurd en dat de aanvullende repartitiebijdrage slechts een modaliteit is van de repartitiebijdrage die het Hof geldig heeft verklaard. Om die redenen vraagt hij aan het Hof een arrest van onmiddellijk antwoord met toepassing van artikel 72 van de bijzondere wet van 6 januari 1989, of op zijn minst een antwoord dat identiek is aan het antwoord in het arrest nr. 106/2014.

A.7.2. In ondergeschikte orde is de Ministerraad van mening dat de bestreden repartitiebijdrage het evenredigheidsbeginsel naleeft, niettegenstaande de inmenging die zij inhoudt in het eigendomsrecht van de verzoekende partij. Hij herinnert eraan dat, volgens de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, de Staten over een ruime beoordelingsmarge in fiscale zaken beschikken. Hij stelt vast dat geen twijfel erover bestaat dat het energiebeleid van het land, met inbegrip van de inzet ervan op economisch, sociaal en milieuvlak, beleid dat met de repartitiebijdrage wordt gefinancierd, ertoe strekt een doel van algemeen belang te realiseren. Hij herinnert eraan dat de met de repartitiebijdrage nagestreefde doelstellingen de volgende zijn: de bevoorradingszekerheid van België, de uitgaven en investeringen inzake kernenergie, met inbegrip van de bescherming tegen bestraling, de versterking van de concurrentie binnen de sector, de financiering van het sociaal energiebeleid en de bestrijding van de energieschaarste, de ontwikkeling van de productie van geavanceerde elektriciteit en de invoering van doeltreffende bezoldigde ondersteunende diensten, de financiering van het energiebeleid, de financiering van maatregelen die het mogelijk maken de Europese doelstellingen inzake energie te bereiken en de ondersteuning van de energetische sociale cohesie in een crisisperiode. Hij onderstreept dat het Hof in zijn arrest nr. 106/2014 heeft geoordeeld dat die doelstellingen wettig zijn en onder het algemeen belang vallen.

A.7.3. De Ministerraad is van mening dat de repartitiebijdrage voor het jaar 2013 beantwoordt aan het evenredigheids criterium, geen overdreven last vormt en niet op fundamentele wijze afbreuk doet aan de situatie van de verzoekende partij. Hij voert aan dat, gelet op de bijzonder voordelige situatie van de producenten van nucleaire elektriciteit op de energiemarkt en het relatieve belang van de bijdrage ten opzichte van de inkomsten uit hun activiteiten, de repartitiebijdrage binnen de limieten blijft van de verhouding van evenredigheid toegestaan in het licht van de artikelen 10, 11 en 16 van de Grondwet en van artikel 1 van het Eerste Aanvullend Protocol. Hij preciseert dat de repartitiebijdrage voor het jaar 2013, zoals de vorige, is vastgesteld rekening houdend met de bijdragecapaciteit van de kernexploitanten, die is onderzocht in het licht van de daadwerkelijke bijdrage van de sector tot de lasten van de Staat, de ontwikkeling in de tijd van de bestaande fiscale reglementering en de bijdragecapaciteit op middellange en lange termijn van de bijdrageplichtige. Hij voegt eraan toe dat, hoewel de nv « Electrabel » voor het jaar 2013 een negatieve resultaatrekening heeft, haar bijdragecapaciteit niettemin moet worden beoordeeld in de tijd, over het in het geding zijnde boekjaar en over de vorige boekjaren, alsook in het licht van al haar jaarrekeningen, met inbegrip van de overgedragen winst. In dat opzicht wijst hij op een verhoging van de courante winst vóór belastingen met bijna 1 miljard euro tussen 2012 en 2013. Hij voegt eraan toe dat het door de nv « Electrabel » geboekte boekhoudkundige verlies verklaarbaar is en haar geenszins in een kritieke situatie brengt. Uit zijn analyse besluit hij dat de repartitiebijdrage absoluut niet tot gevolg heeft de verzoekende partij haar volledige winsten te ontnemen en dat het verlies integendeel slechts het gevolg is van keuzes gemaakt in het kader van een strategisch beleid dat losstaat van de nucleaire activiteit.

A.7.4. De Ministerraad is van mening dat de evenredigheid van de repartitiebijdrage wordt versterkt door de mogelijkheid waarover de bijdrageplichtigen beschikken om de volledige repartitiebijdrage fiscaal af te trekken van hun bedrijfsresultaat.

A.7.5. De Ministerraad voert aan dat de berekening van de repartitiebijdrage gebeurt op basis van de geïnstalleerde productiecapaciteit van het jaar vóór dat van de beschouwde repartitiebijdrage, dat wil zeggen 2012. Hij voegt eraan toe dat de Regering om die reden, voor de repartitiebijdrage voor het jaar 2013, rekening heeft gehouden met het feit dat de centrales Doel 3 en Tihange 2 in 2012 zijn stilgelegd, hetgeen leidt tot een vermindering met 12,48 pct. van het bedrag van de bijdrage in haar twee bestanddelen, die overeenstemt met de gedwongen vermindering van de geïnstalleerde capaciteit die beschikbaar was in de loop van het jaar 2012.

A.7.6. Ten overvloede stelt de Ministerraad vast dat, ten aanzien van het zogenaamd terugkerende karakter van de bijdrage, talrijke belastingen, hoewel die in de feiten terugkerend zijn, belastingen vormen die jaarlijks door het Parlement worden goedgekeurd ten aanzien van een jaarlijks vastgesteld algemeen belang. Te dezen zet hij uiteen dat de repartitiebijdrage telkens wordt ingevoerd door middel van verschillende wetten die jaarlijks het blijvende karakter van de nucleaire rente vaststellen en de hoogte van de heffing aanpassen.

A.7.7. Ten aanzien van de kritiek dat de sinds 2008 geïnde bijdragen niet werden gebruikt om de in artikel 14, § 8, tweede lid, van de wet van 11 april 2003 vermelde doelstellingen te realiseren, voert de Ministerraad aan dat de Regering het beginsel van de budgettaire universaliteit in acht neemt, dat de bevoegde minister aanwijzingen heeft gegeven over het politieke verband tussen de opbrengsten van de bijdrage en bepaalde toepassingen ervan en dat de repartitiebijdragen uitsluitend doelstellingen van algemeen belang dienen. Hij voegt eraan toe dat, zelfs in de veronderstelling dat de Staat, bij de aanwending van de geïnde opbrengsten, niet heeft beantwoord aan de verwachtingen die sommigen konden hebben, de enige bestaande sanctie ressorteert onder het parlementaire toezicht dat op de Regering wordt uitgeoefend.

A.7.8. In verband met de invoering van een tweede bestanddeel van de repartitiebijdrage, benadrukt de Ministerraad dat het gaat om een modaliteit van de repartitiebijdrage en niet om een nieuwe bijdrage. Hij wijst erop dat de repartitiebijdrage in haar geheel opwaarts is herzien omdat de wetgever in staat was het bedrag van de nucleaire rente nauwkeuriger te bepalen. Ten slotte onderstreept hij dat de repartitiebijdrage in het bijzonder rekening houdt met de bijdragecapaciteit van de bijdrageplichtigen en met hun mogelijkheid om schaalvoordelen te verwezenlijken ten aanzien van hun productiepark.

A.7.9. De Ministerraad betwist de door de verzoekende partij gemaakte analyse van de evolutie van de omstandigheden van de sector sinds 2008. Hij preciseert dat terwijl die analyse wordt gemaakt met betrekking tot de Europese markt, de bestreden repartitiebijdrage wordt berekend op basis van de in België geïnstalleerde productiecapaciteit. Hij herinnert voorts eraan dat de repartitiebijdrage niet tot doel heeft winsten of inkomsten te innen en benadrukt dat de repartitiebijdrage intrinsiek verschilt van de vennootschapsbelasting.

A.8.1. Wat de nagestreefde doelstellingen van algemeen belang betreft, merkt de nv « Electrabel » op dat de Ministerraad erkent dat de beoordelingsmarge van de Staat beperkt is door de aangevoerde doelstellingen van algemeen belang, maar dat hij te dezen geen enkel nauwkeurig doel van algemeen belang aantoont. Zij besluit dat, bij ontstentenis van een algemeen, nauwkeurig, adequaat en daadwerkelijk door de Staat nagestreefd doel, de inmenging ervan in het recht op het ongestoord genot van eigendom klaarblijkelijk elke redelijke grond mist.

A.8.2. De nv « Electrabel » antwoordt vervolgens dat, in elke hypothese, de Ministerraad niet aantoont dat de bestreden wet het billijke evenwicht naleeft dat moet bestaan tussen de vereisten van algemeen belang en de vrijwaring van het eigendomsrecht. Zij onderstreept dat geen enkele jurisprudentiële beslissing een heffing van 100 pct. van de winsten van de belastingschuldige aanvaardt, hetgeen nochtans het geval is bij de bestreden bijdrage. Zij voegt eraan toe het fiscaal aftrekbare karakter van de repartitiebijdrage niet tot gevolg heeft de impact ervan op de kernexploitanten te beperken, aangezien die aftrekbaarheid niet tot gevolg heeft opnieuw een inkomen te doen ontstaan ten voordele van de verzoekende partij. Zij wijst erop dat zij voor het boekjaar 2013 akte heeft moeten nemen van een verlies van 905,8 miljoen euro. Zij gaat ervan uit te hebben aangetoond dat de winst uit haar nucleaire activiteit in 2013 ontegenzeggelijk lager is dan die welke voor het jaar 2007 was geraamd door de CREG (Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas) en door de NBB (Nationale Bank van België), hetgeen door de Ministerraad niet wordt betwist. Zij besluit dat het Hof zich niet zou mogen baseren op de achterhaalde evaluaties die teruggaan tot 2007.

A.8.3. In verband met de berekening van de bijdragecapaciteit van de bijdrageplichtigen voert de nv « Electrabel » aan dat de bewering van de Ministerraad volgens welke de repartitiebijdrage voor 2013 zou zijn vastgesteld rekening houdend met de bijdragecapaciteit van de kernexploitanten, berust op een anachronistische en niet-vaststaande stelling. Zij onderstreept dat in de parlementaire voorbereiding geen enkele toelichting wordt gegeven over de wijze waarop rekening zou zijn gehouden met de bijdragecapaciteit van de kernexploitanten. Zij herinnert eraan dat het de jaarlijkse winsten uit de activiteit inzake de productie van nucleaire elektriciteit zijn die de jaarlijkse bijdragecapaciteit van de kernexploitanten bepalen, en niet het vermogen of de winsten uit het verleden of de overgedragen winsten. Zij voegt eraan toe dat de argumenten van de Ministerraad berusten op een opzettelijk vertekende voorstelling van haar financiële situatie en dat, in tegenstelling met hetgeen de Ministerraad beweert, hij geen enkele verificatie van de bijdragecapaciteit van de kernexploitanten heeft uitgevoerd, niet op basis van hun resultaten van 2013, en zelfs niet op basis van hun resultaten van 2012.

A.8.4. De nv « Electrabel » voert voorts aan dat het begrip « overwinsten » geenszins relevant is in het fiscaal recht en dat niet kan worden betwist dat zij winsten en dus inkomsten vormen. Zij voegt eraan toe dat de bijdrage van 2013 zich niet ertoe beperkt « overwinsten » te belasten, maar wel alle door de kernactiviteit in 2013 voortgebrachte inkomsten.

A.9.1. Het eerste middel dat wordt aangevoerd door de nv « EDF Luminus » en de nv « EDF Belgium », verzoekende partijen in de zaken nrs. 5948 en 5949, is afgeleid uit de schending van de artikelen 10, 11 en 16 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met artikel 1 van het Eerste Aanvullend Protocol bij het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, in samenhang gelezen met artikel 14 van dat Verdrag alsook met het beginsel van vrijheid van handel en nijverheid verankerd in artikel 23 van de Grondwet, de artikelen II.3 en II.4 van het Wetboek van economisch recht en artikel 1 van het Eerste Aanvullend Protocol bij het Europees Verdrag voor de rechten van de mens. Zij verwijten de artikelen 2, 1°, 3 en 5 van de bestreden wet dat zij een basisrepartitiebijdrage en een aanvullende repartitiebijdrage handhaven voor het jaar 2013, waarvan het totaalbedrag op willekeurige wijze is vastgesteld en de eventuele overwinsten met betrekking tot dat jaar overschrijdt. Zij voeren aan dat de individuele last van die bijdragen voor hen overdreven is en dat die neerkomt op een verbeurdverklarende maatregel. In het eerste onderdeel van dat middel voeren zij aan dat er geen verband van evenredigheid bestaat tussen het bedrag van de repartitiebijdrage en het door de wetgever nagestreefde doel. Zij voeren aan dat, sinds 2007, de economische context veel verslechterd is, hetgeen belet de in het arrest nr. 32/2010 gevolgde redenering om te zetten naar 2013. In het tweede onderdeel van dat middel voeren zij aan dat een fiscale maatregel die op de belastingplichtige een last doet wegen die overdreven is en fundamenteel afbreuk doet aan zijn financiële situatie, niet bestaanbaar is met het beginsel van vrijheid van handel en nijverheid, dat wordt gewaarborgd door de in het middel aangevoerde bepalingen.

A.9.2. De nv « EDF Luminus » en de nv « EDF Belgium » voeren aan dat in de parlementaire voorbereiding van de bestreden wet wordt verwezen naar verschillende studies waaruit blijkt dat de door de CREG en de NBB gemaakte evaluaties fundamenteel verschillen wat betreft de evaluatie van het bedrag van de overwinsten of de nucleaire rente. Zij besluiten hieruit dat het totaalbedrag van de algemene repartitiebijdrage voor het jaar 2013 op willekeurige wijze is vastgesteld. Zij onderstrepen dat geen enkele studie van de CREG betrekking heeft op de inkomsten van het jaar 2013 en dat de Staat zich ertoe heeft beperkt achterhaalde studies met betrekking tot de inkomsten van 2007 over te nemen.

A.9.3. De nv « EDF Luminus » en de nv « EDF Belgium » stellen daarnaast vast dat het totaalbedrag van 600 miljoen euro kennelijk onevenredig is ten opzichte van het nagestreefde doel, namelijk de overwinsten voor het jaar 2013 maximaal te belasten, dat het klaarblijkelijk onevenredig is met de daadwerkelijk beschikbare nucleaire rente en dat het eveneens ruim overdreven is ten opzichte van hun persoonlijke situatie. Zij onderstrepen in dat verband dat de werkelijk beschikbare winstmarge voor het jaar 2013 veel lager ligt dan die welke werkelijk beschikbaar was in 2007. Zij voeren aan dat het individuele deel dat zij verschuldigd zijn, tot gevolg heeft hun winstmarge negatief te maken, zodat de bestreden maatregelen daardoor verbeurdverklarend worden.

A.9.4. In het tweede onderdeel van dat middel voeren de verzoekende partijen aan dat de individuele last die voor hen voortvloeit uit de toepassing van de bestreden bepalingen, hun al hun inkomsten met betrekking tot hun activiteit bestaande in kernproductie ontnemt en een verlies voor die activiteit met zich meebrengt, hetgeen erop neerkomt hen te beletten die activiteit vrij uit te oefenen. Zij gaan ervan uit dat de betwiste repartitiebijdragen op discriminerende wijze afbreuk doen aan hun commerciële en industriële activiteit en bijgevolg een belemmering van het beginsel van de vrijheid van handel en nijverheid vormen.

A.10. De Ministerraad is van mening dat de leringen van de arresten nrs. 32/2010 en 106/2014 van toepassing zijn op de voor het jaar 2013 ingestelde repartitiebijdrage en leidt daaruit af dat de redenering van de verzoekende partij zonder enige relevantie is. Hij wijst bovendien erop dat de rekeningen van de verzoekende partijen winst laten zien.

A.11.1. De verzoekende partijen gaan ervan uit dat de Ministerraad een aantal onjuiste feitelijke beweringen naar voren brengt met betrekking tot de productiekosten van de nucleaire sector, de groothandelsprijzen van elektriciteit, de evolutie van het verbruik en de productie van elektriciteit, de vermeende actualisering van de berekeningen van de nucleaire rente, de « versnelde » afschrijving van de investeringen en de betwisting van hun negatieve marge na belastingen. Zij bejiveren zich om aan te tonen dat de voorstelling van de Ministerraad op elk van die punten verkeerd is. Zij besluiten daaruit dat geen enkel van de door de Ministerraad naar voren gebrachte feitelijke elementen het onevenredige en verbeurdverklarende karakter van de repartitiebijdragen voor het jaar 2013 op losse schroeven zet.

Zij zijn van mening dat het arrest nr. 106/2014 de wettelijke, grondwettelijke en internationaalrechtelijke bepalingen schendt die aan het middel ten grondslag liggen, omdat het Hof niet voldoende rekening heeft gehouden met zijn verplichting om na te gaan of de beslissing om de nucleaire rente te belasten daadwerkelijk steunt op een duidelijke, actuele en correcte economische en financiële analyse. Zij wijzen erop dat de werkelijke situatie tussen 2012 en 2013 nog is verslechterd. Zij zijn van mening dat de houding van de Staat, die erin bestaat een forfaitaire bijdrage, waarvan het bedrag is vastgesteld onder verwijzing naar oude gegevens, zonder rekening te houden met de evolutie van de concrete omstandigheden, jaarlijks te vernieuwen, klaarblijkelijk in strijd is met de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens met betrekking tot artikel 1 van het Eerste Aanvullend Protocol bij het Verdrag.

A.11.2. De verzoekende partijen voeren aan dat de bestreden wet het billijke evenwicht tussen de vereisten van het algemeen belang en het eigendomsrecht van de belastingplichtigen verbreekt, ten eerste omdat de bestreden bijdragen geen ander algemeen belang dienen dan het loutere financiële belang van de Staat, vervolgens omdat de bijdragen de winsten van hun nucleaire activiteit overschrijden en ten slotte omdat zij op forfaitaire en willekeurige wijze, onder verwijzing naar totaal achterhaalde gegevens van 2007, zijn vastgesteld op basis van een berekening van de « nucleaire rente » in 2013.

A.12.1. De Ministerraad betwist de analyse van de situatie die door de verzoekende partijen wordt voorgesteld en herhaalt dat de producenten van elektriciteit door splijting van kernbrandstof zich in een specifieke en voordelige situatie bevinden ten opzichte van de andere producenten van elektriciteit.

A.12.2. Ten gronde herinnert de Ministerraad eraan dat de wetgever niet de winsten van elke onderneming van de sector heeft willen beogen, maar het concurrentievoordeel waarover alle ondernemingen van de sector beschikken, heeft willen beperken. Hieruit vloeit volgens hem voort dat de individuele situatie van de verzoekende partijen niet in aanmerking dient te worden genomen en dat men zich niet moet beperken tot het resultaat van alleen hun nucleaire activiteit voor de beoordeling van hun bijdragemogelijkheid. Hij voegt eraan toe dat, zelfs indien de analytische boekhouding van de verzoekende partijen zou moeten worden bekeken, daaruit zou voortvloeien dat hun situatie in 2013 zeker niet zo slecht is als zij beweren.

Wat de uit de schending van het beginsel van niet-retroactiviteit afgeleide middelen betreft

A.13. De nv « Electrabel » leidt een vierde middel af uit de schending van artikel 172 van de Grondwet, alsook van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met de beginselen van niet-retroactiviteit en rechtszekerheid. De verzoekende partij verwijt de wetgever nucleaire bijdragen te hebben ingevoerd die erop neerkomen de fiscale situatie van de kernexploitanten buiten termijn te herstellen, door *a posteriori* afschrijvingen te verwerpen die de kernexploitanten op wettelijke wijze in hun boekhouding hebben opgenomen en die door de belastingadministraties zijn aanvaard. Zij voert aan dat de motieven van algemeen belang die het mogelijk maken de retroactieve toepassing van een wet te verantwoorden, op strikte wijze dienen te worden geïnterpreteerd en dat, wanneer de retroactiviteit gevolgen heeft voor het eigendomsrecht, het bovendien vereist is dat de maatregel een billijk evenwicht tussen het algemeen belang en de individuele belangen tot stand brengt. Zij zet uiteen dat, volgens de Regering, de buitengewone winsten, of overwinsten, die overeenstemmen met de nucleaire rente, in hoofdzaak zouden voortvloeien uit de versnelde afschrijving van de kerncentrales. Zij voert aan dat zij en haar voorgangers de afschrijvingen op de constructiekosten van hun kerncentrales in hun boekhouding hebben opgenomen en fiscaal hebben afgetrokken, met inachtneming van de regels die zijn opgelegd door het Wetboek op de inkomstenbelastingen, op lineaire wijze, over een periode van 20 jaar vanaf de datum van indienstneming van elke centrale, tussen 1975 en 1985. Zij voegt eraan toe dat met die afschrijvingen rekening is gehouden bij het bepalen van de belastbare grondslag van 1975 tot 2005 en is van mening dat het argument volgens hetwelk de afschrijvingen een voorrecht zouden vormen dat door de Belgische Staat is toegekend in ruil voor een of andere compensatie ten voordele van de consumenten, waaraan zij zou zijn ontsnapt dankzij de liberalisering, elke grondslag mist. Zij voegt eraan toe dat de verminderde afschrijvingen daadwerkelijk als korting aan de consumenten zijn doorgerekend, met inachtneming van het toenmalige systeem van prijsregulering.

Zij is van mening dat de nucleaire bijdragen erop neerkomen de aftrekbaarheid van een deel van de beroepskosten die Electrabel en haar voorgangers hebben gemaakt en die wettelijk zijn aanvaard door de belastingadministratie tijdens de voorbije aanslagjaren, definitief uit te sluiten en dat er geen enkele bijzondere omstandigheid is welke die retroactiviteit kan verantwoorden. Zij voegt eraan toe dat, zelfs indien zou worden beschouwd dat de bestreden bijdrage niet retroactief is, er geen twijfel over bestaat dat het beginsel van de rechtszekerheid is aangetast.

A.14.1. In hoofdorde voert de Ministerraad aan dat de repartitiebijdrage voor het jaar 2013 soortgelijk is als de repartitiebijdrage voor het jaar 2012, waarvan de wettigheid door het Hof is bevestigd in zijn arrest nr. 106/2014. Hij verzoekt het Hof bijgevolg een arrest van onmiddellijk antwoord te wijzen of, op zijn minst, een arrest dat identiek is aan het voormelde arrest.

A.14.2. In ondergeschikte orde zet de Ministerraad uiteen dat de repartitiebijdrage voor het jaar 2013 niet ertoe strekt de indertijd toegekende versnelde afschrijvingen te recupereren, maar sommige bestaande disfuncties van de elektriciteitsmarkt te corrigeren. Hij onderstreept dat de repartitiebijdragen niet zijn ingevoerd omdat de verzoekende partij in het verleden een versnelde afschrijving van de middelen inzake nucleaire productie heeft kunnen genieten. Hij herinnert eraan dat de bestreden bijdrage door verscheidene elementen is gemotiveerd, namelijk de bijzonder bevoorrechte huidige situatie van de kernexploitanten ten opzichte van de andere kanalen van elektriciteitsproductie, hetgeen heeft geleid tot het ontstaan van overwinsten voor hen, de disfuncties van de energiemarkt en de ontwikkeling van hernieuwbare energie, de toegenomen verplichtingen die voortvloeien uit het recht van de Europese Unie ten laste van de lidstaten en de versterking van het sociaal energiebeleid. Hij herinnert daarnaast eraan dat, indien de beoogde vennootschappen een versnelde afschrijving hebben kunnen genieten, dat diende te gebeuren in ruil voor een prijsdaling voor de consumenten en dat die compensatie niet heeft plaatsgehad wegens de context van de vrijmaking van de markt. Hij is van mening dat de repartitiebijdrage slechts het evolutieve karakter van de inning van de belasting in de tijd weergeeft, dat noodzakelijk is om correct in te spelen op de beginselen inzake de toewijzing en de herverdeling van de belasting, en dat het gaat om een autonome maatregel die een huidige werkelijkheid en een specificiteit van de sector beoogt.

A.14.3. In uiterst ondergeschikte orde voert de Ministerraad aan dat de bestreden wet die de nucleaire repartitiebijdrage invoert, noch een retroactief karakter heeft, noch verband houdt met de vennootschapsbelasting. Hij onderstreept dat de bestreden wet niet van toepassing is op feiten, handelingen of situaties die definitief waren, maar op een huidige situatie die is opgenomen in de belastbare periode en waarvan de belastbare grondslag de productiecapaciteit van de producenten van kernenergie is. Hij herinnert eraan dat de wetgever de techniek van de overname van afschrijvingen niet heeft gekozen, maar is van mening dat, zelfs indien hij die weg had gekozen, die laatste geenszins in strijd zou zijn geweest met het beginsel van niet-retroactiviteit en van rechtszekerheid, vermits die zowel verankerd is in het fiscaal recht als in het boekhoudkundig recht.

A.15. De nv « Electrabel » antwoordt dat de theorie van de « versnelde » afschrijvingen elke grondslag mist, omdat in het gemeen fiscaal recht voor installaties van het type als de hare is voorzien in afschrijvingen op twintig jaar, dat het aan die afschrijving verbonden voordeel in elk geval is geneutraliseerd door tariefverminderingen over de periode 1994-2005 en dat het gevolg van de bestreden wet wel degelijk erin bestaat de versnelde afschrijvingen van de kerncentrales *a posteriori* te verwerpen. Zij voegt eraan toe dat de bestreden wet op zijn minst het rechtszekerheidsbeginsel schendt.

A.16. De nv « Electrabel » leidt een vijfde middel af uit de schending van artikel 172 van de Grondwet, alsook uit de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met de beginselen van niet-retroactiviteit en rechtszekerheid. Zij verwijt de wetgever terug te komen op een definitief tot stand gekomen situatie in zoverre de bijdrage ertoe strekt « overwinsten » te belasten die de bijdrageplichtigen in 2012 hebben gerealiseerd.

Dat middel wordt in ondergeschikte orde aangevoerd, mocht het Hof van oordeel zijn dat de betwiste bijdrage van 2013 in werkelijkheid betrekking zou hebben op de inkomsten uit de nucleaire exploitatie van 2012. In die interpretatie is de nv « Electrabel » van mening dat de bijdrage in strijd zou zijn met het beginsel van niet-retroactiviteit van de wetten, omdat, in dat geval, het jaar 2012 het aanslagjaar vormt, namelijk de periode waaronder de belaste winsten ressorteren. Zij merkt op dat de bestreden bepalingen niet zijn bekendgemaakt in de loop van het jaar 2012 en dat zij dus van toepassing zijn op feiten, handelingen en situaties die definitief volbracht waren op het ogenblik dat zij in werking zijn getreden. Zij gaat bovendien ervan uit dat de stelling van de Regering in strijd is met het arrest nr. 32/2010 van het Hof. Zij voegt eraan toe dat, zelfs indien zou moeten worden geoordeeld dat het niet gaat om retroactieve bepalingen, die laatste erop neerkomen een vroegere definitief volbrachte situatie te wijzigen, zodat zij afbreuk doen aan het beginsel van de rechtszekerheid.

A.17.1. In hoofdorde voert de Ministerraad aan dat het middel een onmiddellijk antwoord vereist op grond van artikel 72 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, omdat de bestreden repartitiebijdrage identiek is aan de repartitiebijdrage voor het jaar 2012 waarvan de wettigheid is bevestigd door het arrest nr. 106/2014 en omdat, in dat arrest, het Hof een middel heeft verworpen dat identiek was aan hetwelk hier wordt onderzocht. Op zijn minst vraagt de Ministerraad aan het Hof dat het op dat middel antwoordt op een wijze die identiek is aan hetgeen het in het voormelde arrest heeft geantwoord.

A.17.2. In ondergeschikte orde voert de Ministerraad aan dat de bestreden wet niet retroactief is en het beginsel van rechtszekerheid niet schendt, daar zij tegemoetkomt aan de beginselen die het Hof in zijn arresten nr. 32/2010 en nr. 106/2014 heeft bevestigd. Hij preciseert dat de repartitiebijdrage sinds het jaar 2008 zonder overbodigheid of overlapping is toegepast en dat het dus onjuist is te beweren dat de repartitiebijdrage voor het jaar 2013 het inkomen uit de nucleaire activiteit in 2013 zou beogen. Hij voegt eraan toe dat het Hof, bij zijn arrest nr. 32/2010, heeft beslist dat de repartitiebijdrage voor het jaar 2008 het beginsel van de niet-retroactiviteit van de wet in acht nam en, bij zijn arrest nr. 106/2014, dat hetzelfde gold voor de bijdrage voor 2012. Hij merkt op dat dezelfde berekeningsmethode wordt toegepast voor de bijdrage met betrekking tot het jaar 2013.

A.17.3. De Ministerraad is van mening dat de bestreden wet niet in strijd is met het beginsel van rechtszekerheid, omdat de verzoekende partij over alle elementen beschikte om de draagwijdte ervan te begrijpen. Hij merkt op dat uit de jaarrekeningen van de nv « Electrabel » voor het jaar 2013 blijkt dat zij de bedragen die zijn verschuldigd als repartitiebijdrage voor het jaar 2013 in haar boekhouding had opgenomen en dat het dus onbegrijpelijk is dat zij over een niet-voorzienbaarheid van de bestreden wet klaagt.

A.18.1. De nv « Electrabel » antwoordt dat de door het Hof in zijn arrest nr. 106/2014 gevolgde redenering zonder grondslag is. Zij gaat ervan uit dat om te bepalen of een fiscale wet al dan niet retroactief is, het Hof zich niet mag beperken tot de beoordeling van de technische modaliteiten ervan, maar ook rekening dient te houden met de door de wetgever nagestreefde doelstelling en de concrete gevolgen van de wet voor de situatie van de bijdrageplichtigen.

A.18.2. De nv « Electrabel » voegt eraan toe dat het niet is omdat zij de boekhoudwetgeving correct heeft toegepast dat de Ministerraad kan aanvoeren dat zij geen aanspraak meer zou kunnen maken op een ontoereikende voorzienbaarheid van een repartitiebijdrage die werd bekendgemaakt in 2013 maar betrekking zou hebben op een in 2012 uitgeoefende productieactiviteit.

A.19. De verzoekende partijen in de zaken nrs. 5948 en 5949, de nv « EDF Luminus » en de nv « EDF Belgium », leiden een vierde middel af uit de schending van de artikelen 10, 11 en 172, eerste lid, van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met de beginselen van niet-retroactiviteit, rechtszekerheid en gewettigd vertrouwen, alsook met artikel 1 van het Eerste Aanvullend Protocol bij het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, in samenhang gelezen met artikel 14 van dat Verdrag. Zij verwijten de artikelen 2, 1°, en 3 van de bestreden wet een basisrepartitiebijdrage en een aanvullende repartitiebijdrage voor het jaar 2013 te handhaven waarvan het totaalbedrag is gedefinieerd door te verwijzen naar studies met betrekking tot de nucleaire rente die steunen op cijfers van 2007. Zij zijn van mening dat de wetgever dus in werkelijkheid, retroactief, een situatie van 2007 belast die al verschillende jaren definitief is. Dat middel bestaat uit twee onderdelen.

A.20.1. In het eerste onderdeel van dat middel klagen de verzoekende partijen een schending aan van het beginsel van niet-retroactiviteit en rechtszekerheid dat inhoudt dat een fiscaalrechtelijke regel niet kan worden toegepast op feiten, handelingen of situaties die definitief waren op het ogenblik dat die regel in werking is getreden.

A.20.2. De verzoekende partijen voeren aan dat de wetgever met de handhaving van de bekritiseerde bijdragen een enig doel nastreeft, namelijk de nucleaire rente belasten. Zij klagen het feit aan dat de wetgever een verschil in behandeling maakt tussen de vennootschappen die uit de nucleaire activiteit een « overwinst » zouden halen en de andere Belgische elektriciteitsproducenten alsook, meer algemeen, alle andere vennootschappen die aan de vennootschapsbelasting zijn onderworpen.

A.20.3. De verzoekende partijen merken op dat de wetgever, met de bestreden wet, het bedrag van de basisrepartitiebijdrage en dat van de aanvullende bijdrage heeft vastgelegd op basis van studies die de CREG en de Nationale Bank van België hebben uitgevoerd en die in werkelijkheid cijfers met betrekking tot het jaar 2007 betreffen. Zij leiden hieruit af dat het door de wetgever gekozen criterium van onderscheid niet relevant is, omdat de wetgever de eventuele overwinsten met betrekking tot 2013 niet kan evalueren op basis van gegevens die dateren van 2007. Zij besluiten hieruit eveneens dat de basisrepartitiebijdrage en de aanvullende repartitiebijdrage die zijn vastgesteld voor het jaar 2013 in werkelijkheid een situatie van 2007 belasten, die al verschillende jaren definitief is op het ogenblik van de inwerkingtreding van de bestreden wet, zodat die een retroactieve werking heeft. Zij onderstrepen dat niets die retroactiviteit kan verantwoorden. Zij merken overigens op dat de winstmarge die is ontstaan in de loop van 2013 veel lager lag dan die in de loop van het jaar 2007.

A.21.1. De Ministerraad voert aan dat de kernexploitanten en de vennootschappen die een aandeel in de productie van nucleaire elektriciteit hebben, zich nog steeds in 2013 zoals in 2008 onderscheiden van de andere elektriciteitsproducenten, zowel op het vlak van de lage productiekosten als op dat van de uitzonderlijke voordelen die zij blijven genieten. Hij leidt hieruit af dat het criterium van onderscheid dat de wetgever heeft gekozen, nog steeds relevant is. Hij voegt eraan toe dat de cijfers van 2007 waarop de wetgever zich heeft gebaseerd, in 2011 werden geactualiseerd.

A.21.2. De Ministerraad herinnert eraan dat de bestreden bijdragen repartitiebelastingen zijn die niet mogen worden verward met de inkomstenbelastingen. Hij zet uiteen dat het feit dat aanleiding geeft tot de belasting op een objectief criterium steunt dat niet afhangt van de nucleaire rente of het bedrag ervan, maar wel van het aandeel van de bijdrageplichtige in de productie van nucleaire elektriciteit gedurende het laatste afgelopen kalenderjaar. Hij is van mening dat dat mechanisme geen retroactieve draagwijdte heeft aangezien het niet van toepassing is op een juridisch verlopen situatie, maar steunt op de bijdragecapaciteit van de bijdrageplichtige in de loop van het afgelopen kalenderjaar.

A.22. De nv « EDF Luminus » en de nv « EDF Belgium », verzoekende partijen, antwoorden dat de studies waarop de Ministerraad steunt, betrekking hebben op gegevens die dateren van 2007 en die niet kunnen worden omgezet naar 2013, en dat de cijfers noch in 2012, noch in 2013 werden geactualiseerd. Zij voegen eraan toe dat uit het feit zelf dat het stilleggen van bepaalde centrales in 2012 in aanmerking is genomen voor de berekening van de bijdrage voor 2013, blijkt dat de bijdragen een retroactief karakter hebben.

A.23. In het tweede onderdeel van dat middel klagen de verzoekende partijen een aantasting aan van het beginsel van het gewettigd vertrouwen en van rechtszekerheid dat impliceert dat de fiscaalrechtelijke regel voorzienbaar en toegankelijk moet zijn, zodat het rechtssubject de gevolgen van een bepaalde handeling in redelijke mate moet kunnen voorzien op het ogenblik dat die handeling plaatsheeft, en dat inhoudt dat de fiscaalrechtelijke regel de belastingplichtige niet mag teleurstellen in zijn gewettigde verwachtingen. Zij voeren aan dat zij in 2007 niet in staat waren de juridische gevolgen te voorzien die hun handelingen in 2013 zouden hebben. Zij voegen eraan toe dat, te dezen, geen enkele bijzondere omstandigheid die valt onder het algemeen belang, die kennelijke aantasting van het beginsel van rechtszekerheid en van het beginsel van het gewettigd vertrouwen verantwoordt.

A.24. De Ministerraad merkt op dat de verzoekende partijen de in 2009 tot 2011 opgelegde bijdragen niet hebben aangevochten en dat zij niet aantonen dat de in 2012 en 2013 geheven bijdragen plots het aanvaardbare zouden hebben overschreden.

Wat de uit de schending van het recht van de Europese Unie afgeleide middelen betreft

A.25.1. De nv « Electrabel », verzoekende partij in de zaak nr. 5925, leidt een zesde middel af uit de schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 3, leden 1, 2 en 15, van de Richtlijn 2009/72/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor elektriciteit en tot intrekking van Richtlijn 2003/54/EG. Zij verwijt de bestreden bepalingen de kernexploitanten verplichtingen van openbare dienst op te leggen die door die bepalingen zijn verboden. Zij voert aan dat luidens artikel 13 van de wet op de nucleaire voorzieningen, de provisievenootschap Synatom ermee belast is, als openbaredienstverplichting, aan de Staat de repartitiebijdrage voor te schieten en vervolgens van de kernexploitanten het aandeel in die bijdrage te vorderen dat zij gehouden zijn te betalen « overeenkomstig hun openbare dienstverplichtingen » en dat artikel 2 van de bestreden wet de basisbijdrage en de aanvullende bijdrage voor 2013 opneemt in artikel 14, § 8, van de wet op de nucleaire voorzieningen. Zij voegt eraan toe dat in de memories van toelichting bij de wetten met betrekking tot de repartitiebijdragen voor de jaren 2008 tot 2012 zonder onderbreking is gepreciseerd dat de betaling van de repartitiebijdrage door de kernexploitanten een bij de richtlijn 2009/72/EG toegestane openbaredienstverplichting vormde. Zij wijst erop dat de openbaredienstverplichtingen in de zin van artikel 3 van die richtlijn zijn opgevat als afwijkingen die noodzakelijk zijn voor de werking van de vrijgemaakte markt en dat zij overeenstemmen met het begrip van diensten van algemeen economisch belang bedoeld in de artikelen 14 en 106, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) en in het Protocol nr. 26 bij dat Verdrag. Zij is van mening dat de repartitiebijdrage niet is opgelegd in overeenstemming met de strikte geldigheidsvoorwaarden die zijn voorgeschreven bij artikel 3 van richtlijn 2009/72/EG.

A.25.2. De nv « Electrabel » voert in de eerste plaats aan dat de aard zelf van de betwiste maatregel niet verenigbaar is met de openbaredienstverplichtingen die kunnen worden opgelegd krachtens artikel 3 van richtlijn 2009/72/EG, omdat een bijdrage die moet worden gestort in de begroting van de Staat nooit een openbaredienstverplichting vormt in de zin van die richtlijn. Vervolgens is zij van mening dat de bijdrage niet duidelijk gedefinieerd, noch transparant, noch controleerbaar is en dat zij evenmin voldoet aan de vereiste van niet-discriminatie. Bovendien is zij van mening dat de betwiste bijdrage de concurrentie op de elektriciteitsmarkt op onevenredige wijze belemmert. Ten slotte merkt zij op dat de repartitiebijdrage niet het voorwerp lijkt te hebben uitgemaakt van de kennisgeving aan de Europese Commissie zoals vereist bij artikel 3, lid 15, van richtlijn 2009/72/EG.

A.26.1. In hoofdorde is de Ministerraad van mening dat het middel een onmiddellijk antwoord vereist of, op zijn minst, een antwoord dat identiek is aan het antwoord dat door het Hof is gegeven in zijn arrest nr. 106/2014.

A.26.2. In ondergeschikte orde voert de Ministerraad aan dat de bestreden repartitiebijdrage geen openbardienstverplichting vormt, omdat, enerzijds, de verplichting om een bijdrage te betalen niet valt onder de definitie van de openbardienstverplichting die de Europese Commissie geeft, en, anderzijds, de bestreden wet niet de verplichting overneemt om de repartitiebijdrage uit hoofde daarvan te betalen. Hij voegt eraan toe dat in de parlementaire voorbereiding met betrekking tot de repartitiebijdrage voor 2013 de openbardienstverplichting niet langer wordt vermeld.

A.27. Na te hebben beschouwd dat de vordering om op dat middel op dezelfde wijze te antwoorden als het antwoord van het Hof in het arrest nr. 106/2014, terzijde dient te worden geschoven, antwoordt de nv « Electrabel » dat uit artikel 13, derde lid, van de wet op de nucleaire voorzieningen, waaraan artikel 2 van de bestreden wet de nucleaire bijdrage voor 2013 onderwerpt, duidelijk blijkt dat de verplichting tot betaling, door de kernexploitanten, van hun deel in de repartitiebijdrage een openbardienstverplichting is. Zij voegt in dat verband eraan toe dat het niet te ontkennen valt dat de wetgever bewust ervoor gekozen heeft de betaling van de nucleaire bijdrage als openbardienstverplichting voor de kernexploitanten aan te merken, ook al wordt voor de eerste keer in de parlementaire voorbereiding van de bestreden wet daarop geen allusie gemaakt.

A.28. De Ministerraad repliceert dat artikel 13, derde lid, van de wet op de nucleaire voorzieningen geen nieuwe openbardienstverplichting invoert ten laste van de kernexploitanten, maar zich ertoe beperkt te waarborgen dat de verplichting om de bijdrage te betalen, wordt nageleefd zonder de bestaande openbardienstverplichtingen voor de bijdrageplichtigen in het gedrang te brengen. Hij voert aan dat die bepaling aldus uitsluitend ertoe strekt te herinneren aan de dubbele last van de kernexploitanten, namelijk de betaling van de repartitiebijdrage en de naleving van de openbardienstverplichtingen. Hij preciseert dat het geval van de provisievennootschap, Synatom, ten aanzien waarvan in de wet wel degelijk een openbardienstverplichting wordt vermeld, helemaal anders is.

A.29. De nv « EDF Luminus » en de nv « EDF Belgium », verzoekende partijen in de zaken nrs. 5948 en 5949, leiden een derde middel af uit de schending, door de artikelen 2, 1°, 3 en 5 van de bestreden wet, van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 3, leden 1 en 2, van de voormelde richtlijn 2009/72/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009. De verzoekende partijen gaan ervan uit dat de repartitiebijdrage geenszins is geformuleerd als een bij de bestreden wet opgelegde openbardienstverplichting en dat zij bijgevolg lijkt in te gaan tegen artikel 3, lid 1, van die richtlijn, omdat die bijdrage niet is opgelegd aan de andere elektriciteitsbedrijven. Zij verzoeken het Hof, met toepassing van artikel 267 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, aan het Hof van Justitie van de Europese Unie de volgende prejudiciële vraag te stellen : « Dient artikel 3, leden 1 en 2, van de richtlijn 2009/72/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor elektriciteit en tot intrekking van Richtlijn 2003/54/EG in die zin te worden uitgelegd dat het zich verzet tegen een wetskrachtige bepaling volgens welke, buiten elke openbardienstverplichting opgelegd in het algemeen economisch belang, de nucleaire exploitanten en andere vennootschappen die een aandeel hebben in de industriële productie van elektriciteit door splijting van kernbrandstoffen, een bijdrage moeten betalen ten voordele van de algemene begroting van de Staat terwijl andere elektriciteitsbedrijven [...] een dergelijke bijdrage niet dienen te betalen ? ».

A.30.1. De Ministerraad is in hoofdorde van mening dat dat middel onontvankelijk is, aangezien de verzoekende partijen geen enkele kritiek opwerpen die is afgeleid uit de bepalingen van Europees recht die zij aanvoeren.

A.30.2. In ondergeschikte orde voert de Ministerraad aan dat de kritiek die in dat middel door de verzoekende partijen wordt geformuleerd, samenvalt met die welke zij hebben geformuleerd in het eerste en het vierde middel, alsook naar aanleiding van de beroepen die tot het arrest nr. 106/2014 hebben geleid. Hij is van mening dat de herformulering van die grieven vanuit de invalshoek van het Europees recht geen enkel nieuw element aanbrengt en dat het dus niet noodzakelijk is een vraag te stellen aan het Hof van Justitie van de Europese Unie.

A.31.1. De nv « Electrabel », verzoekende partij in de zaak nr. 5925, leidt een zevende middel af uit de schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met de artikelen 107 en 108 van het VWEU, in zoverre de bestreden bepalingen een door die bepalingen verboden illegale staatssteun invoeren.

A.31.2. In het eerste onderdeel van dat middel voert de nv « Electrabel » aan dat de repartitiebijdrage erop neerkomt illegale staatssteun toe te kennen aan de producenten van elektriciteit op basis van andere bronnen dan kernenergie aangezien haar oorsprong bij de Staat ligt, zij een voordeel biedt aan de elektriciteitsproducenten die ze niet verschuldigd zijn, zij selectief is en de handel tussen de lidstaten aantast en de concurrentie beperkt.

A.31.3. In een tweede onderdeel van dat middel voert de nv « Electrabel » aan dat de bestreden wet, in zoverre zij voorziet in een mechanisme van degressieve vermindering van de aanvullende repartitiebijdrage ten gunste van de nv « EDF Belgium » en de nv « EDF Luminus », staatssteun vormt die beide kernexploitanten ten goede komt.

A.32.1. De Ministerraad is in hoofdorde van mening dat het middel een onmiddellijk antwoord vereist of, op zijn minst, een antwoord dat identiek is aan het antwoord dat door het Hof is gegeven in zijn arrest nr. 106/2014.

A.32.2. De Ministerraad is in ondergeschikte orde van mening dat de repartitiebijdrage geen illegale staatssteun vormt. Hij voert aan dat het bestreden systeem alleen alle producenten van nucleaire elektriciteit beoogt en geen enkele vrijstelling bevat ten gunste van de andere elektriciteitsproducenten, zodat het die niet plaatst in een minder gunstige situatie dan de andere producenten. Hij voegt eraan toe dat de bestreden wet, door de degressiviteit van de aanvullende repartitiebijdrage in te voeren, precies erover waakt het beginsel van evenredigheid en gelijkheid tussen de bijdrageplichtigen in acht te nemen, en dat zij bijgevolg geenszins andere kernexploitanten dan Electrabel bevoordeelt. Ten slotte onderstreept hij dat de repartitiebijdrage ertoe strekt de concurrentie op de energiemarkt te bevorderen en dat zij dus niet tot gevolg heeft de concurrentie te vervalsen of die dreiging inhoudt, of de uitwisselingen tussen de lidstaten aantast.

A.33. Na te hebben beschouwd dat de vordering om op dat middel op dezelfde wijze te antwoorden als het antwoord van het Hof in het arrest nr. 106/2014, terzijde dient te worden geschoven, antwoordt de nv « Electrabel » dat de repartitiebijdrage voor haar een zeer zware fiscale last vertegenwoordigt en dat zij daardoor een substantieel concurrentieel nadeel ondergaat ten opzichte van haar concurrenten op de groothandelsmarkt die niet aan de repartitiebijdrage zijn onderworpen. Zij is van mening dat het niet te ontkennen valt dat de betwiste maatregel de mededinging bedreigt en het handelsverkeer tussen lidstaten ongunstig beïnvloedt. Zij voert aan dat de maatregel een overheidsoptreden is, dat daarmee aan sommige ondernemingen een voordeel wordt toegekend en dat dat voordeel selectief is. Zij besluit daaruit dat de bestreden maatregel, namelijk de niet-onderwerping van de niet-nucleaire elektriciteitsproducenten, daadwerkelijke of mogelijke concurrenten van de nucleaire producenten, een staatssteun vormt. Zij merkt ten slotte op dat de Ministerraad, door nadrukkelijk erop te wijzen dat de repartitiebijdrage tot doel heeft de concurrentieverstoring te verhelpen, uitdrukkelijk erkent dat het wel degelijk gaat om steun aan de niet-nucleaire producenten teneinde te compenseren wat hij beschouwt als de bevoorrechte situatie van de kernproducenten. Zij verklaart ten slotte dat dezelfde redenering geldt ten aanzien van de steun die het mechanisme van de degressiviteit vertegenwoordigt voor de nv « EDF Belgium » en de nv « EDF Luminus ». Zij verzoekt het Hof ten slotte het Hof van Justitie van de Europese Unie te ondervragen over de uitlegging van de artikelen 107 en 108 van het VWEU.

A.34. In zijn wederantwoord herinnert de Ministerraad eraan dat de nv « Electrabel » zelf de voornaamste producent van niet-nucleaire elektriciteit in België is, zodat zij, indien haar stelling wordt gevolgd, de grootste begunstigde zou zijn van de vermeende indirecte staatssteun die wordt verleend aan de niet-nucleaire elektriciteitsproducenten. Hij onderstreept overigens dat de nv « Electrabel » niet aantoont dat de vermeende illegale steun een concurrentieverstoring creëert of dreigt te creëren, noch dat die de uitwisseling tussen de lidstaten aantast.

A.35.1. De nv « EDF Luminus » en de nv « EDF Belgium », verzoekende partijen in de zaken nrs. 5948 en 5949, leiden een tweede middel af uit de schending, door de artikelen 2, 1°, 3 en 5 van de bestreden wet, van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 3, lid 4, van de richtlijn 2005/89/EG van het Europees Parlement en de Raad van 18 januari 2006 inzake maatregelen om de zekerheid van de elektriciteitsvoorziening en de infrastructuurinvesteringen te waarborgen en met het beginsel van niet-onteiening. Zij voeren aan dat de bestreden bepalingen tot gevolg hebben elke stimulans om te investeren in energieproductie-infrastructuur, die nochtans noodzakelijk is om de bevoorradingszekerheid van het land te verzekeren, weg te nemen.

A.35.2. De verzoekende partijen vragen het Hof, met toepassing van artikel 267 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, aan het Hof van Justitie van de Europese Unie de volgende vraag

te stellen : « Dient artikel 3, lid 4, van de richtlijn 2005/89/EG van het Europees Parlement en de Raad van 18 januari 2006 inzake maatregelen om de zekerheid van de elektriciteitsvoorziening en de infrastructuurinvesteringen te waarborgen in die zin te worden uitgelegd dat het zich verzet tegen een wetskrachtige bepaling volgens welke de kernexploitanten en andere vennootschappen die een aandeel hebben in de industriële productie van elektriciteit door splijting van kernbrandstoffen, een repartitiebijdrage dienen te betalen met betrekking tot hun nucleaire productiecapaciteit, met name teneinde de bevoorradingszekerheid van het land te financieren, wanneer die bijdrage ruimschoots de winst uit de nucleaire productieactiviteit overschrijdt en daardoor een onredelijke last op die ondernemingen instelt en hun aldus elke stimulans ontnemt om in productie-infrastructuur te investeren, op een wijze die in strijd is met de bevoorradingszekerheid van het land ? ».

A.36.1. In hoofdorde is de Ministerraad van mening dat het middel onontvankelijk is in zoverre het de schending aanvoert van de richtlijn 2005/89/EG, in samenhang gelezen met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, omdat de verzoekende partijen geen enkele kritiek opwerpen die is afgeleid uit de bepalingen van Europees recht die zij aanvoeren. Voor het overige stelt hij vast dat de grief identiek is aan die welke zij hebben opgeworpen ter gelegenheid van het beroep dat heeft geleid tot het arrest nr. 106/2014.

A.36.2. In ondergeschikte orde voert de Ministerraad aan dat de kritiek van de verzoekende partijen identiek is aan die welke zij in het eerste en het vierde middel hebben geformuleerd, en verwijst hij naar zijn antwoord in verband daarmee. Voor het overige gaat hij ervan uit dat de verzoekende partijen een verkeerde interpretatie van de draagwijdte van de richtlijn 2005/89/EG geven, aangezien zij geenszins voorziet in de verplichting voor de lidstaten om een stimulans om te investeren op energiegebied te handhaven. Hij voegt eraan toe dat het Hof reeds heeft geoordeeld dat de bestreden maatregel een niet-verbeurdverklarend en niet-onredelijk karakter heeft en dat daaruit dient te worden afgeleid dat de vordering van de verzoekende partijen om het Hof van Justitie van de Europese Unie te ondervragen, zonder relevantie en niet noodzakelijk is.

A.37.1. De verzoekende partijen in de zaken nrs. 5948 en 5949, de nv « EDF Luminus » en de nv « EDF Belgium », voeren in ondergeschikte orde een vijfde middel aan, dat slechts moet worden onderzocht indien het Hof van oordeel mocht zijn dat de repartitiebijdragen niet als belastingen op de overwinst kunnen worden aangemerkt. In dat geval gaan de verzoekende partijen ervan uit dat de repartitiebijdragen op zijn minst moeten worden aangemerkt als belastingen op elektriciteit in de zin van de richtlijn 2003/96/EG van de Raad van 27 oktober 2003 tot herstructurering van de communautaire regeling voor de belasting van energieproducten en elektriciteit. Dat middel is afgeleid uit de schending van de artikelen 10, 11 en 172, eerste lid, van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met de beginselen van niet-retroactiviteit, rechtszekerheid en gewettigd vertrouwen, alsook met de artikelen 4, lid 2, en 21, lid 5, van de voormelde richtlijn 2003/96/EG en met artikel 1, lid 2, van de richtlijn 2008/118/EG van de Raad van 16 december 2008 houdende een algemene regeling inzake accijns en houdende intrekking van Richtlijn 92/12/EEG.

A.37.2. De verzoekende partijen verwijten de artikelen 2, 1°, 3 en 5 van de bestreden wet een belasting op een energieproduct in te stellen nadat de elektriciteit is geproduceerd en verbruikt. Zij verzoeken het Hof met toepassing van artikel 267 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie aan het Hof van Justitie van de Europese Unie de volgende vraag te stellen : « Dienen de repartitiebijdragen zoals ingesteld bij de bestreden wet te worden aangemerkt als geheven indirecte belastingen, rechtstreeks of niet-rechtstreeks berekend over de hoeveelheid energieproducten en elektriciteit op het tijdstip van verbruik in de zin van artikel 4, lid 2, van de richtlijn 2003/96/EG ? Dienen, in bevestigend geval, bij de repartitiebijdragen de communautaire belastingvoorschriften van artikel 1, lid 2, van de richtlijn 2008/118/EG van de Raad van 16 december 2008 houdende een algemene regeling inzake accijns en houdende intrekking van Richtlijn 92/12/EEG in acht te worden genomen ? Meer in het bijzonder, verzet artikel 21, lid 5, van de richtlijn 2003/96/EG zich tegen een wetskrachtige bepaling die een belasting instelt op de productie van elektriciteit waarvan het bedrag wordt berekend na de levering ervan, zonder dat enige bijzondere omstandigheid een dergelijke retroactiviteit verantwoordt ? ».

A.38. De Ministerraad is van mening dat het middel onbegrijpelijk is. Hij gaat ervan uit dat de bewering van de verzoekende partijen volgens welke de bijdrage een indirecte belasting zou zijn, terwijl zij steeds hebben betoogd dat het om een belasting op de winst ging, op geen enkele concrete of geloofwaardige argumentatie berust. Hij voert aan dat de bestreden maatregel een directe belasting is die een permanente situatie tijdens het belastbare tijdperk en niet geïsoleerde feiten treft. Hij leidt daaruit af dat de prejudiciële vraag waarvan de verzoekende partijen vorderen dat ze aan het Hof van Justitie van de Europese Unie wordt gesteld, zonder enig nut is voor de oplossing van het geschil.

- B -

Ten aanzien van de bestreden bepalingen

B.1.1. Het beroep in de zaak nr. 5925 betreft, in hoofdde, de wet van 26 december 2013 « tot wijziging van de wet van 11 april 2003 betreffende de voorzieningen aangelegd voor de ontmanteling van de kerncentrales en voor het beheer van splijtstoffen bestraald in deze kerncentrales » en, in ondergeschikte orde, de artikelen 2, 2°, en 3 tot 6 van die wet, in zoverre zij de aanvullende repartitiebijdrage beogen. De beroepen in de zaken nrs. 5948 en 5949 hebben betrekking op dezelfde wet in haar geheel.

B.1.2. De artikelen 2 tot 6 van de voormelde wet van 26 december 2013 bepalen :

« Art. 2. In artikel 14, § 8, van de wet van 11 april 2003 betreffende de voorzieningen aangelegd voor de ontmanteling van de kerncentrales en voor het beheer van splijtstoffen bestraald in deze kerncentrales, ingevoegd bij de programmawet van 22 december 2008 en laatst gewijzigd bij de wet van 27 december 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° tussen het zevende en het achtste lid wordt een lid ingevoegd, luidende :

‘ Het globaal bedrag van de basisrepartitiebijdrage voor het jaar 2013 wordt vastgesteld op 250 miljoen euro. Dit bedrag zal worden aangewend voor de Rijksmiddelenbegroting. ’;

2° tussen het vroegere zestiende en zeventiende lid, die het achttiende en eenentwintigste lid zijn geworden, worden twee leden ingevoegd, luidende :

‘ Voor het jaar 2013 draagt de kernprovisievennootschap de basisrepartitiebijdrage bedoeld in het achtste lid, alsook de aanvullende repartitiebijdrage bedoeld in het tiende lid, over, volgens dezelfde modaliteiten als deze voorzien in het elfde lid en uiterlijk op 31 december 2013. In afwijking van de bepalingen van het elfde lid worden de basisrepartitiebijdrage bedoeld in het achtste lid, en de aanvullende repartitiebijdrage bedoeld in het tiende lid, overgeschreven op bankrekening 679-2003169-22 ter attentie van de FOD Financiën.

In afwijking van het twaalfde lid moet, voor het jaar 2013, het bedrag van de basisrepartitiebijdrage en de individuele aanvullende repartitiebijdrage worden betaald door de kernexploitanten bedoeld in artikel 2, 5°, en elke andere vennootschap bedoeld in artikel 24, § 1, aan de kernprovisievennootschap op uiterlijk 31 januari 2014. ’.

Art. 3. In artikel 14, § 8, van dezelfde wet, ingevoegd bij de programmawet van 22 december 2008 en laatst gewijzigd bij de wet van 27 december 2012, wordt tussen het vroegere achtste lid, dat het negende lid wordt, en het vroegere negende lid, dat het elfde lid wordt, een lid ingevoegd, luidende :

‘ Het globaal bedrag van de aanvullende repartitiebijdrage voor het jaar 2013 is vastgesteld op 350 miljoen euro. Op dat bedrag wordt een degressieve vermindering toegepast zoals gepreciseerd in paragraaf 11, [die] ook de andere nadere regels inzake de inning bepaalt. Het aldus geïnde nettobedrag zal worden aangewend voor de Rijksmiddelenbegroting. ’

Art. 4. In artikel 14, § 11, vierde lid, van dezelfde wet, ingevoegd bij de wet van 27 december 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° de woorden ‘ negende, vijftiende en zestiende lid ’ worden vervangen door de woorden ‘ elfde, zeventiende en achttiende lid ’;

2° de woorden ‘ negende, zeventiende en achttiende lid ’ worden vervangen door de woorden ‘ elfde, eenentwintigste en tweeëntwintigste lid ’.

Art. 5. Artikel 14 van dezelfde wet, laatst gewijzigd bij de wet van 27 december 2012, wordt aangevuld met een paragraaf 12, luidende :

‘ § 12. Voor het jaar 2013, wordt een vermindering toegepast ten belope van 12,48 percent op het brutobedrag van de basisrepartitiebijdrage bedoeld in paragraaf 8, achtste lid, en op het brutobedrag van de aanvullende repartitiebijdrage bedoeld in paragraaf 8, tiende lid. Dit percentage stemt overeen met de periode van onbeschikbaarheid van het nucleaire park omwille van de door het Federaal Agentschap voor de Nucleaire Controle vastgestelde veiligheidsredenen, vanaf 26 juli 2012 wat betreft de kerncentrale Doel 3 en vanaf 13 september 2012 wat betreft de kerncentrale Tihange 2. ’

Art. 6. In artikel 22bis[,] § 1, eerste lid, van dezelfde wet, ingevoegd bij de programmawet van 22 december 2008 en laatst gewijzigd door de wet van 27 december 2012, worden de woorden ‘ eerste tot tiende lid ’ vervangen door de woorden ‘ eerste tot twaalfde lid ».

B.2.1. De bestreden wet stelt voor het jaar 2013 een repartitiebijdrage in ten laste van de kernexploitanten bedoeld in artikel 2, 5°, van de voormelde wet van 11 april 2003 en de in artikel 24, § 1, van diezelfde wet bedoelde vennootschappen die een aandeel hebben in de industriële elektriciteitsproductie door splijting van kernbrandstoffen. Drie vennootschappen zijn die repartitiebijdrage voor het jaar 2013 verschuldigd; het gaat om de drie verzoekende vennootschappen. Het gedeelte van de repartitiebijdrage dat door elk van de bijdrageplichtigen is verschuldigd, wordt berekend naar rato van hun aandeel in de industriële elektriciteitsproductie door splijting van kernbrandstoffen van het laatste kalenderjaar, dat wil zeggen de productie van 2012.

Een repartitiebijdrage ten bedrage van 250 miljoen euro is door dezelfde belastingplichtigen betaald in 2008, 2009, 2010 en 2011, respectievelijk krachtens de programmawet van 22 december 2008, de programmawet van 23 december 2009, de wet van

29 december 2010 houdende diverse bepalingen en de wet van 8 januari 2012 houdende diverse bepalingen inzake energie en duurzame ontwikkeling. Bij zijn arrest nr. 32/2010 van 30 maart 2010 heeft het Hof de beroepen tot vernietiging van de artikelen 60 tot 66 van de programmawet van 22 december 2008, die de eerste repartitiebijdrage instellen, verworpen. De bepalingen van de voormelde wetten die de repartitiebijdragen voor de jaren 2009 tot 2011 instellen, hebben niet het voorwerp uitgemaakt van beroepen tot vernietiging voor het Hof.

Een basisrepartitiebijdrage ten bedrage van 250 miljoen euro en een aanvullende repartitiebijdrage ten bedrage van, vóór progressieve ontheffing, 350 miljoen euro zijn eveneens door dezelfde belastingplichtigen betaald in 2012, krachtens de wet van 27 december 2012 tot wijziging van de wet van 11 april 2003 betreffende de voorzieningen aangelegd voor de ontmanteling van de kerncentrales en voor het beheer van splijtstoffen bestraald in deze kerncentrales. Bij zijn arrest nr. 106/2014 van 17 juli 2014 heeft het Hof de beroepen tot vernietiging gericht tegen die wet verworpen.

B.2.2. De bestreden bepalingen voorzien erin dat de repartitiebijdrage voor het jaar 2013 uit twee bestanddelen bestaat : een basisrepartitiebijdrage, ten bedrage van 250 miljoen euro, en een aanvullende repartitiebijdrage, ten bedrage van 350 miljoen euro. Er is voorzien in een degressieve ontheffing in schijven van het bedrag van de aanvullende repartitiebijdrage. Bovendien wordt, wegens het om veiligheidsredenen verlengd stilliggen van de reactoren Doel 3 en Tihange 2 in de loop van het jaar 2012, een vermindering ten belope van 12,48 pct. toegepast op het brutobedrag van de beide repartitiebijdragen. Uit de toepassing van die maatregelen volgt dat, volgens de cijfers aangehaald door de verzoekende partij in de zaak nr. 5925, het bedrag van de basisrepartitiebijdrage 218,80 miljoen euro bedraagt en dat van de aanvullende repartitiebijdrage 262,35 miljoen euro.

B.3.1. In de memorie van toelichting met betrekking tot de bestreden wet wordt vermeld :

« Dit ontwerp van wet beoogt om de Staat de middelen ter beschikking te stellen voor haar algemeen sociaal-economisch beleid rechtstreeks of onrechtstreeks gelinkt aan het energiebeleid, teneinde tegemoet te komen aan de Europese vereisten en doelstellingen alsook om de sociale energiecohesie te versterken die aanzienlijk werd aangetast door de combinatie van de economische crisis en de verhoging van de energieprijis. Bovendien beoogt deze bijdrage om de overgang van de Belgische samenleving naar de toekomstige energie die minder CO₂ uitstoot en die grotendeels gebaseerd is op hernieuwbare energie te verzekeren,

naar het voorbeeld van het beleid dat nu gevoerd wordt in Duitsland » (*Parl. St., Kamer, 2013-2014, DOC 53-3227/001, p. 3*).

B.3.2. In artikel 14, § 8, tweede lid, van de voormelde wet van 11 april 2003, niet gewijzigd bij de bestreden wet, wordt aangegeven dat, door middel van de repartitiebijdrage, de wetgever de volgende doelstellingen nastreeft : « 's lands energiepolitiek en de maatregelen genomen door de regering [...] financieren en [...] de uitgaven [...] dekken die nodig zijn om tussen te komen ten gunste van de investeringen op de elektriciteitsproductiemarkt, [...] dekking van uitgaven en investeringen inzake kernenergie, [...] versterking van de bevoorradingszekerheid, [...] bestrijding van de stijgende energieprijzen en ten slotte [...] verbetering van de mededinging op de energiemarkt in het voordeel van de consumenten en de industrie ».

B.3.3. Teneinde tegemoet te komen aan die doelstellingen, wenst de wetgever « de nucleaire rente van het nucleaire circuit in de loop van het jaar 2013 af te romen » door het instellen van een basisrepartitiebijdrage en een aanvullende repartitiebijdrage (*ibid.*, p. 3), aangezien hij heeft vastgesteld dat « de middelen geïnd dankzij de ‘ basis ’-repartitiebijdragen ingesteld » voor de jaren 2008 tot 2013 « onvoldoende waren om te beantwoorden aan het geheel van de noden van het sociaal-economische energiebeleid en om op adequate manier de rente af te romen, welke [hem] zou toestaan om een adequaat concurrentieel klimaat te herstellen tussen de marktactoren » (*ibid.*, p. 34).

B.3.4. Met betrekking tot de « nucleaire rente » wordt in de memorie van toelichting gepreciseerd :

« Bovenop de loutere vaststelling van het bedrag van de nucleaire rente, dient bijzondere aandacht te worden geschonken aan het begrip zelf van nucleaire rente. Te dezen past het om het begrip rente of overwinsten, duidelijk te onderscheiden van het begrip winsten. Zodoende wordt het begrip overwinst of rente toegepast op de activiteit van de onderneming die meer opbrengt dan noodzakelijk is om de continuïteit van deze activiteit te garanderen.

De afroming van de overwinst betekent dus niet dat de nucleaire producenten geen winsten meer kunnen maken op de nucleaire activiteiten. Integendeel, de doelstelling van de maatregelen van de publieke overheden bestaat erin om maximaal de overwinst uit te schakelen, doch uitsluitend de overwinst. Het rendement en de continuïteit van de activiteiten van de bijdrageplichtigen mogen niet worden bedreigd.

Concreet betekent dit dat de winst die wordt gemaakt met de nucleaire activiteiten deels wordt beschouwd als billijke vergoeding en deels als overwinst. Het doel is dus niet om de winsten van de exploitatie door de bijdrageplichtige af te romen, maar wel om de zogezegde ‘nucleaire rente’ af te romen, te weten de gerealiseerde overwinsten, zonder evenwel te raken aan de gerealiseerde redelijke winsten.

Bij de inning van de nucleaire rente draagt de wetgever er zorg voor dat de basis- en aanvullende nucleaire repartitiebijdragen beschouwd zouden worden als fiscaal aftrekbare lasten. Bij de evaluatie van het ‘netto’ bedrag moet de impact van deze repartitiebijdragen dus gerelativeerd worden.

Het is dus noodzakelijk om de billijke vergoeding van de nucleaire spelers goed te onderscheiden van de rente, die een overschot betreft waarvoor de publieke overheden de mogelijkheid hebben om een bijdrage te heffen en waarvan sprake is in huidig ontwerp van wet » (*ibid.*, pp. 40-41).

Ten aanzien van de verzoeken om over te gaan tot een onderzoeksmaatregel

B.4.1. Bij aangetekende brief van 2 april 2015 hebben de verzoekende partijen in de zaken nrs. 5948 en 5949 het Hof verzocht om de Ministerraad te gelasten een studie van de CREG van 12 maart 2015 betreffende « een update van de kostenstructuur van de elektriciteitsproductie door de nucleaire centrales in België, de economische waardering van de nucleaire elektriciteitsproductie en een raming van de winsten uit deze activiteiten » voor te leggen. Bij aangetekende brieven van 12 en 13 mei 2015 hebben de verzoekende partijen in alle samengevoegde zaken het Hof een niet-vertrouwelijke versie van dat document overgezonden, ontdaan van de zakengeheimen die het kon bevatten. Bij dezelfde brief van 12 mei 2015 herhalen de verzoekende partijen in de zaken nrs. 5948 en 5949 hun verzoek dat het Hof de inzage van hetzelfde verslag in de volledige versie ervan zou gelasten. Bij haar brief van 13 mei 2015 verklaart de verzoekende partij in de zaak nr. 5925 dat zij zich aansluit bij dat verzoek.

B.4.2. De voormelde studie werd verricht « aan de hand van informatie bezorgd door de kernexploitant en de vennootschappen die een aandeel hebben in het nucleaire productiepark » en biedt een « raming [...] van de opbrengsten en de kosten van de productie uit de nucleaire centrales voor het jaar 2014 ». De CREG preciseert dat « de productie van elektriciteit uit kerncentrales [...] in 2014 [is] beïnvloed door de ongeplande stilstanden van Doel 3 en Tihange 2 (vanaf maart 2014) en Doel 4 (vanaf augustus 2014 tot december 2014) » (p. 3).

B.4.3. Aangezien de bestreden wet een repartitiebijdrage invoert voor het jaar 2013 en de voormelde studie betrekking heeft op het jaar 2014, dienen die verzoeken niet te worden ingewilligd.

Ten aanzien van de middelen afgeleid uit de schending van het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie, afzonderlijk beschouwd

B.5. De eerste twee middelen in de zaak nr. 5925 zijn afgeleid uit de schending van de artikelen 10, 11 en 172 van de Grondwet. In het eerste middel betoogt de verzoekende partij dat de repartitiebijdrage, beschouwd in het basisbestanddeel en het aanvullende bestanddeel ervan, een discriminatie tot stand brengt tussen diegenen welke die bijdrage verschuldigd zijn en alle andere Belgische professionele belastingplichtigen, met inbegrip van de andere spelers van de energiesector in België. Dat middel beoogt, in hoofdorde, de repartitiebijdrage in haar beide bestanddelen en, in ondergeschikte orde, de aanvullende repartitiebijdrage. In het tweede middel betoogt de verzoekende partij dat de repartitiebijdrage een discriminatie doet ontstaan tussen haarzelf en de twee andere kernexploitanten.

B.6. Met de bestreden fiscale bepalingen wordt in hoofdzaak een begrotingsdoelstelling nagestreefd, die verband houdt met de uitvoering van het energiebeleid van de Regering. Wanneer de wetgever, in zulk een aangelegenheid, ervoor kiest een bijdrage op te leggen aan bepaalde categorieën van personen, past zijn benaderingswijze dus in het geheel van zijn economisch, fiscaal en energiebeleid.

Het Hof zou de verschillen in behandeling die het gevolg zijn van de beleidskeuzen die hij heeft gemaakt, alleen kunnen afkeuren indien voor die beleidskeuzen klaarblijkelijk geen redelijke verantwoording bestaat.

B.7.1. Uit de parlementaire voorbereiding van de bestreden wet blijkt dat de wetgever ervan uitgaat dat de kernexploitanten en de vennootschappen die een aandeel hebben in de industriële productie van elektriciteit door splijting van kernbrandstoffen in het verleden een voordelige situatie onder de elektriciteitsproducenten en de spelers op de energiemarkt

genoten. Die voordelige situatie komt voort uit het feit dat zij voordeel halen uit « uitzonderlijk lage productiekosten van de elektriciteit die geproduceerd wordt door splijting van kernbrandstoffen; lage en stabiele kosten voor primaire energie; en productiestabiliteit », alsook uit het feit dat « deze exploitanten en vennootschappen [...] eveneens van een ‘ *versnelde* ’ afschrijving van de kerncentrales [hebben] genoten » (*Parl. St.*, Kamer, 2013-2014, DOC 53-3227/001, pp. 3-8).

Die bevoorrechte situatie is gedocumenteerd door verscheidene studies gerealiseerd op verzoek van de Regering, met name, enerzijds, door de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas en, anderzijds, door de Nationale Bank van België. Hoewel die beide studies verschillen ten aanzien van de berekeningswijze die dient te worden gebruikt om het voordeel te becijferen dat de betrokken vennootschappen genieten, en ten aanzien van het bedrag van de nucleaire rente die daaruit voortvloeit, zijn zij het eens over het bestaan van aanzienlijke winsten die ten goede komen aan de door de bestreden bijdrage beoogde exploitanten en vennootschappen.

B.7.2. Uit de parlementaire voorbereiding van de bestreden wet blijkt ook dat, met de repartitiebijdrage, de wetgever eveneens een antwoord wenst te bieden op « de gebrekkige werking van de energiemarkt inzake bevoorradingszekerheid, uitgaven en investeringen inzake kernenergie, versterking van de mededinging in het kader van de Europese interne markt, de sociale cohesie en middelen voor het algemeen sociaal-economisch beleid rechtstreeks of onrechtstreeks gelinkt aan het energiebeleid », gebrekkige werking waarvan hij heeft vastgesteld dat zij « onophoudelijk tijdens het jaar 2013 verergerd is » (*ibid.*, p. 15).

B.8. Met de fiscale maatregelen kunnen tegelijkertijd een algemene begrotingsdoelstelling en meer bijzondere doelstellingen die verband houden met een bepaald beleid dat de wetgever wenst te voeren, worden nagestreefd. Uit het feit dat de wetgever een begrotingsdoelstelling van algemeen belang nastreeft, volgt niet dat hij geen onderscheid zou kunnen maken tussen bepaalde categorieën van belastingplichtigen die zich in een specifieke situatie bevinden ten aanzien van zowel het voorwerp van de maatregel als de bijzondere doelstellingen die eveneens ermee worden nagestreefd.

Ten slotte ontzegt de omstandigheid dat de opbrengst van de repartitiebijdrage in het algemeen budget van de rijksmiddelenbegroting wordt gestort, de wetgever niet de mogelijkheid om, door een criterium van onderscheid te gebruiken dat relevant is ten opzichte van de verschillende doelstellingen die hij nastreeft, diegenen aan te wijzen welke die bijdrage verschuldigd zijn.

B.9.1. Uit de in B.7 aangehaalde overwegingen volgt dat de wetgever vermocht te oordelen dat de kernexploitanten en de andere vennootschappen die een aandeel hebben in de industriële productie van elektriciteit door splijting van kernbrandstoffen zich in een situatie bevinden die verschillend is van die van de personen met wie de verzoekende partij zich vergelijkt, ongeacht of het gaat om alle in België belastingplichtige vennootschappen of om de vennootschappen die actief zijn op het gebied van de productie en de levering van energie. Het in aanmerking genomen criterium is bijgevolg niet zonder relevantie, zowel wat de repartitiebijdrage in haar geheel betreft, als wat de aanvullende repartitiebijdrage betreft.

B.9.2. De maatregel is daarenboven niet onevenredig ten opzichte van de omvang van de middelen die voor de federale Staat nodig zijn om de in B.3.2 in herinnering gebrachte doelstellingen te verwezenlijken. De kwestie van het eventuele gebrek aan evenredigheid van de maatregel ten opzichte van de bijdragecapaciteit van de belastingplichtigen valt samen met het derde middel van de verzoekende partij en wordt hierna onderzocht.

B.9.3. Het eerste middel in de zaak nr. 5925 is niet gegrond.

B.10. In het tweede middel klaagt de verzoekende partij een discriminatie tussen haarzelf en de andere kernexploitanten aan, in zoverre de degressieve ontheffing die de aanvullende repartitiebijdrage betreft, slechts ten goede zou komen aan de twee andere belastingplichtigen en haar integendeel zou benadelen.

B.11.1. De aanvullende repartitiebijdrage wordt gemodaliseerd naar gelang van de risico's in verband met de grootte van het park voor de industriële elektriciteitsproductie door

splijting van kernbrandstoffen van de bijdrageplichtigen. Aldus heeft de wetgever rekening willen houden « met, enerzijds, het schaaleffect waarvan de bijdrageplichtigen die een belangrijk deel of aandeel hebben in de productie van elektriciteit door middel van splijting van kernbrandstoffen genieten en, anderzijds, het belang van de vaste kosten van de sector van de elektriciteitsproductie door middel van de splijting van kernbrandstoffen dewelke het belangrijkste deel van de totale werkingskosten uitmaken » (*Parl. St.*, Kamer, 2013-2014, DOC 53-3227/001, p. 44).

B.11.2. De degressieve ontheffing in schijven komt ten goede aan al diegenen die de repartitiebijdrage verschuldigd zijn. De vermindering wordt toegekend aan elke kernexploitant en aan elke vennootschap die een aandeel in de productie heeft en wordt toegepast op de eerste vier schijven, die samen 0 tot 30 pct. van de productie vertegenwoordigen. Op het aandeel in de productie boven 30 pct. is er geen vermindering. Daaruit volgt dat de bijdrageplichtigen die een aandeel in de totale elektriciteitsproductie door splijting van kernbrandstoffen hoger dan 30 pct. hebben, slechts op de eerste 30 pct. een vermindering genieten en niet op de rest, terwijl de bijdrageplichtigen wier aandeel minder dan 30 pct. bedraagt, een vermindering op de totaliteit van hun productie genieten.

Het aldus in aanmerking genomen criterium van onderscheid tussen de verschillende belastingplichtigen op wie de repartitiebijdrage betrekking heeft, is niet zonder redelijke verantwoording. De wetgever kon immers ervan uitgaan dat een bijdrageplichtige van wie het aandeel in de elektriciteitsproductie door splijting van kernbrandstoffen meer dan 30 pct. bedraagt, zich ten opzichte van de risico's in verband met de grootte van het productiepark en ten opzichte van de vaste kosten van die sector van elektriciteitsproductie, in een objectief andere situatie bevindt dan een bijdrageplichtige van wie het aandeel in die productie minder dan 30 pct. bedraagt. Bovendien zou de wetgever niet kunnen worden verweten geen rekening te hebben gehouden met de aandelen waarover de betrokken vennootschappen of de vennootschappen die buiten het Belgische grondgebied met hen verbonden zijn, beschikken.

B.11.3. Ten slotte brengt de maatregel die erin bestaat te voorzien in de modalisering van de aanvullende repartitiebijdrage geen onevenredige gevolgen met zich mee voor de bijdrageplichtigen die de meeste aandelen in de elektriciteitsproductie door splijting van kernbrandstoffen bezitten, aangezien elke belastingplichtige op de aandelen die minder dan 30 pct. van de totale productie uitmaken, dezelfde verminderingen geniet.

B.12. Het tweede middel in de zaak nr. 5925 is niet gegrond.

Ten aanzien van de middelen afgeleid uit de schending van het eigendomsrecht

B.13.1. De verzoekende partij in de zaak nr. 5925 leidt een derde middel af uit de schending van artikel 16 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 1 van het Eerste Aanvullend Protocol bij het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, al dan niet in samenhang gelezen met de artikelen 10, 11 en 172 van de Grondwet. Zij gaat ervan uit dat met de inmenging in het recht op het ongestoord genot van de eigendom die de bestreden repartitiebijdrage impliceert, geen enkel wettig doel van algemeen belang wordt nagestreefd en dat ermee een overdreven last wordt opgelegd die neerkomt op een verbeurdverklaring en die klaarblijkelijk onevenredig is.

B.13.2. De verzoekende partijen in de zaken nrs. 5948 en 5949 leiden een eerste middel af uit de schending van de artikelen 10, 11 en 16 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met artikel 1 van het Eerste Aanvullend Protocol bij het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, in samenhang gelezen met artikel 14 van dat Verdrag, alsook met het beginsel van vrijheid van handel en nijverheid verankerd in artikel 23 van de Grondwet en de artikelen II.3 en II.4 van het Wetboek van economisch recht. Ze zijn van mening dat de door de bestreden repartitiebijdrage opgelegde last zodanig overdreven is dat zij neerkomt op een verbeurdverklarende maatregel.

B.13.3. Het Hof onderzoekt die middelen gezamenlijk.

B.14.1. Artikel 16 van de Grondwet bepaalt :

« Niemand kan van zijn eigendom worden ontzet dan ten algemenen nutte, in de gevallen en op de wijze bij de wet bepaald en tegen billijke en voorafgaande schadeloosstelling ».

Artikel 1 van het Eerste Aanvullend Protocol bij het Europees Verdrag voor de rechten van de mens bepaalt :

« Alle natuurlijke of rechtspersonen hebben recht op het ongestoord genot van hun eigendom. Niemand zal van zijn eigendom worden beroofd behalve in het algemeen belang en met inachtneming van de voorwaarden neergelegd in de wet en in de algemene beginselen van het internationaal recht.

De voorgaande bepalingen zullen echter op geen enkele wijze het recht aantasten dat een Staat heeft om die wetten toe te passen welke hij noodzakelijk oordeelt om toezicht uit te oefenen op het gebruik van eigendom in overeenstemming met het algemeen belang of om de betaling van belastingen of andere heffingen en boeten te verzekeren ».

Aangezien die internationaalrechtelijke bepaling een draagwijdte heeft die analoog is met die van artikel 16 van de Grondwet, vormen de erin vervatte waarborgen een onlosmakelijk geheel met diegene die zijn ingeschreven in die grondwetsbepaling, zodat het Hof, bij zijn toetsing van de bestreden bepalingen, rekening houdt met de eerstgenoemde.

B.14.2. Een belasting vormt in beginsel een inmenging in het recht op het ongestoord genot van de eigendom.

Die inmenging is enkel verenigbaar met dat recht indien ze een redelijk verband van evenredigheid heeft tot het nagestreefde doel, dit wil zeggen indien ze het billijke evenwicht tussen de vereisten van het algemeen belang en die van de bescherming van dat recht niet verbreekt. Ofschoon de fiscale wetgever over een ruime beoordelingsmarge beschikt, schendt een belasting bijgevolg dat recht, indien ze op de belastingplichtige een overdreven last doet wegen of fundamenteel afbreuk doet aan zijn financiële situatie (EHRM, 31 januari 2006, *Dukmedjian t. Frankrijk*, §§ 52-58; beslissing, 15 december 2009, *Tardieu de Maleissye e.a. t. Frankrijk*; 16 maart 2010, *Di Belmonte t. Italië*, §§ 38-40).

B.14.3. De repartitiebijdrage vormt een inmenging in het recht op het ongestoord genot van de eigendom van de kernexploitanten en van de andere vennootschappen die een aandeel hebben in de industriële productie van elektriciteit door splijting van kernbrandstoffen.

B.15.1. Zoals in B.3.1 en B.3.2 is vermeld, wordt met de repartitiebijdrage een doelstelling nagestreefd die verband houdt met de financiering van het algemeen sociaal-economisch beleid, rechtstreeks of onrechtstreeks gelinkt aan het energiebeleid dat de wetgever wenst te voeren. Een dergelijke doelstelling is wettig en in het algemeen belang.

De maatregel die erin bestaat de overwinsten te belasten die worden gerealiseerd door de kernexploitanten en door de vennootschappen die een aandeel hebben in de industriële elektriciteitsproductie door splijting van kernbrandstoffen, dat wil zeggen de « nucleaire rente », is relevant ten opzichte van de doelstelling de Staat de middelen van zijn beleid inzake energie te verschaffen.

B.15.2. De omstandigheid dat de opbrengst van de repartitiebijdrage wordt gestort in het algemeen budget van de rijksmiddelenbegroting en niet in een fonds dat speciaal is bestemd voor de financiering van het energiebeleid, doet geen afbreuk aan het feit dat die bijdrage een wettige doelstelling van algemeen belang helpt te verwezenlijken. Wanneer hij over middelen wenst te beschikken met het oog op de verwezenlijking van specifieke doelstellingen van een welbepaald beleid, is de wetgever immers niet ertoe gehouden die middelen binnen de begroting af te zonderen.

B.15.3. Het, sinds 2008, terugkerende karakter van de repartitiebijdrage kan de legitimiteit en het algemeen belang van de door de wetgever nagestreefde doelstelling niet in het gedrang brengen. Gelet op de omvang van de noden in die aangelegenheid, kan immers worden aanvaard dat de wetgever van mening is dat hij verscheidene opeenvolgende jaren over de opbrengst van de repartitiebijdrage dient te beschikken om het beleid dat hij voor ogen heeft, tot een goed einde te brengen.

Overigens impliceert het feit dat, zoals de verzoekende partijen onderstrepen, de energiemarkt sinds 2008 is geëvolueerd of dat sommige van de in artikel 14, § 8, van de wet van 11 april 2003 vermelde doelstellingen wellicht zullen worden gerealiseerd, niet noodzakelijk dat de algemene doelstellingen inzake energie die de wetgever zich op dat ogenblik had gesteld, niet langer zouden moeten worden nagestreefd, zelfs indien de aan te wenden middelen aan de evolutie van de toestand moeten worden aangepast.

B.16.1. Uit de parlementaire voorbereiding van de bestreden wet blijkt dat het bedrag van de repartitiebijdrage voor 2013, in het basisbestanddeel en het aanvullende bestanddeel ervan, door de wetgever is bepaald rekening houdend met de bijdragecapaciteit van de bijdrageplichtigen en met het bestaan bij hen van aanzienlijke overwinsten die zijn gegenereerd door de activiteit van elektriciteitsproductie door splijting van kernbrandstoffen :

« Deze keuze is gemaakt rekening houdend met de historische en toekomstige context, met inbegrip van de voordelen waarvan deze kernexploitanten en vennootschappen hebben genoten alsook in functie van de evaluatie van de effectieve fiscale last gedragen door deze sector en de herziening van de analyse van de kosten en winsten gegenereerd door deze industriële sector met al haar eigen kenmerken » (*Parl. St.*, Kamer, 2013-2014, DOC 53-3227/001, pp. 48-49).

B.16.2. De repartitiebijdrage wordt dus niet berekend op basis van het omzetcijfer dat, of van de winst die, door de bijdrageplichtigen in de loop van het aanslagjaar wordt gerealiseerd, maar wel ten opzichte van hun bijdragecapaciteit. Die wordt door de wetgever geschat, met name door rekening te houden met de « nucleaire rente », die wordt geraamd ten opzichte van de totale op het Belgische grondgebied geïnstalleerde capaciteit inzake elektriciteitsproductie door splijting van kernbrandstoffen.

De verhoging, door het in het leven roepen van een aanvullende bijdrage, van het bedrag van de repartitiebijdrage voor 2013 ten opzichte van de bedragen waarmee vóór 2012 rekening is gehouden, wordt verantwoord door de omstandigheid dat, met name ingevolge het uitvoeren van de studies van de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas en van de Nationale Bank van België, de wetgever beter geïnformeerd is over de overwinsten die worden gegenereerd door de elektriciteitsproductie door splijting van kernbrandstoffen. Ook al verschillen de beschikbare studies ten aanzien van de in aanmerking genomen berekeningswijzen en dus ten aanzien van de bedragen van de rente, toch tonen zij, zoals in B.7.1 is vermeld, allebei het bestaan ervan aan en schatten zij allebei het bedrag ervan hoger in dan het bedrag dat door de wetgever is vastgelegd voor de repartitiebijdrage, in de beide bestanddelen ervan, voor het jaar 2013.

B.16.3. Daarenboven heeft de wetgever, voor het jaar 2013, rekening gehouden met de - om veiligheidsredenen - gedwongen stilleggingen van de productie-eenheden Doel 3 en Tihange 2, die tot gevolg hebben gehad een gedeelte van de geïnstalleerde productiecapaciteit in de loop van het jaar onbeschikbaar te maken.

B.16.4. Ten slotte worden de basis- en aanvullende nucleaire repartitiebijdragen als fiscaal aftrekbare lasten beschouwd (*Parl. St.*, Kamer, 2013-2014, DOC 53-3227/003, p. 5). Hoewel het juist is dat de fiscale aftrekbaarheid van een last niet tot gevolg heeft bij de bijdrageplichtige opnieuw een winst te doen ontstaan, heeft zij niettemin tot gevolg de impact ervan op zijn financiële situatie te verzachten.

B.16.5. De wetgever vermocht dus te oordelen dat het bedrag dat hij vastlegde voor de repartitiebijdrage voor het jaar 2013, namelijk 250 miljoen euro voor de basisbijdrage en 350 miljoen euro voor de aanvullende bijdrage, waarop de vermindering in verhouding tot de onbeschikbaarheid van de geïnstalleerde productiecapaciteit in 2012 en de degressieve vermindering voor wat de aanvullende bijdrage betreft van toepassing zijn, op de bijdrageplichtigen geen overdreven last deed wegen en niet fundamenteel afbreuk deed aan hun financiële situatie, zodat het billijke evenwicht tussen de vereisten van het algemeen belang en die van het recht op het ongestoord genot van de eigendom niet werd verbroken.

B.17.1. Het eerste middel in de zaken nrs. 5948 en 5949 is voorts afgeleid uit de schending van het beginsel van de vrijheid van handel en nijverheid « verankerd in artikel 23 van de Grondwet en in de artikelen II.3 en II.4 van het Wetboek van economisch recht ».

Uit de parlementaire voorbereiding van artikel 23 van de Grondwet blijkt dat de Grondwetgever de vrijheid van handel en nijverheid of de vrijheid van ondernemen niet heeft willen verankeren in de begrippen « recht op arbeid » en « vrije keuze van beroepsarbeid » (*Parl. St.*, Senaat, BZ 1991-1992, nr. 100-2/3°, p. 15; nr. 100-2/4°, pp. 93 tot 99; nr. 100-2/9°, pp. 3 tot 10). Eenzelfde benadering blijkt eveneens uit de indiening van verschillende voorstellen tot « herziening van artikel 23, derde lid, van de Grondwet, teneinde het aan te vullen met een 6°, ter vrijwaring van de vrijheid van handel en nijverheid » (*Parl. St.*, Senaat, 2006-2007, nr. 3-1930/1; Senaat, BZ 2010, nr. 5-19/1; Kamer, 2014-2015, DOC 54-0581/001).

In zoverre het is afgeleid uit de schending van artikel 23 van de Grondwet, is het middel niet gegrond.

B.17.2. Artikel II.3 van het Wetboek van economisch recht bepaalt :

« Iedereen is vrij om enige economische activiteit naar keuze uit te oefenen ».

B.17.3. Het Hof is niet bevoegd om wettelijke bepalingen te toetsen aan andere wettelijke bepalingen die geen bevoegdheidverdelende regels zijn.

B.17.4. De wet van 28 februari 2013 die het voormelde artikel II.3 van het Wetboek van economisch recht heeft ingevoerd, heeft het zogenaamde decreet d'Allarde van 2-17 maart 1791 opgeheven. Dat decreet, dat de vrijheid van handel en nijverheid waarborgde, heeft het Hof meermaals in zijn toetsing aan de artikelen 10 en 11 van de Grondwet betrokken.

B.17.5. De vrijheid van ondernemen, bedoeld in artikel II.3 van het Wetboek van economisch recht, moet worden uitgeoefend « met inachtneming van de in België van kracht zijnde internationale verdragen, van het algemeen normatief kader van de economische unie en de monetaire eenheid zoals vastgesteld door of krachtens de internationale verdragen en de wet » (artikel II.4 van hetzelfde Wetboek).

De vrijheid van ondernemen dient derhalve in samenhang te worden gelezen met de toepasselijke bepalingen van het Europese Unierecht, alsook met artikel 6, § 1, VI, derde lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, waaraan het Hof, als bevoegdheidverdelende regel, rechtstreeks vermag te toetsen.

Ten slotte wordt de vrijheid van ondernemen eveneens gewaarborgd door artikel 16 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie.

B.17.6. Het Hof is derhalve bevoegd om de bestreden bepalingen te toetsen aan de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met de vrijheid van ondernemen.

B.17.7. Uit hetgeen in B.15 en B.16 is vermeld, blijkt dat de bestreden repartitiebijdrage niet zonder redelijke verantwoording is.

B.17.8. Het derde middel in de zaak nr. 5925 en het eerste middel in de zaken nrs. 5948 en 5949 zijn niet gegrond.

Ten aanzien van de middelen afgeleid uit de schending van het gelijkheidsbeginsel, in samenhang gelezen met het beginsel van de niet-retroactiviteit van de wetten en met het rechtszekerheidsbeginsel

B.18.1. Het vierde en het vijfde middel in de zaak nr. 5925 zijn afgeleid uit de schending van de artikelen 10, 11 en 172 van de Grondwet, in samenhang gelezen met het beginsel van de niet-retroactiviteit van de wetten, met het rechtszekerheidsbeginsel en met het beginsel van het gewettigd vertrouwen. Het vierde middel in de zaken nrs. 5948 en 5949 is afgeleid uit de schending van dezelfde bepalingen en beginselen, bovendien in samenhang gelezen met artikel 1 van het Eerste Aanvullend Protocol bij het Europees Verdrag voor de rechten van de mens.

B.18.2. Een fiscaalrechtelijke regel kan slechts als retroactief worden aangemerkt indien hij van toepassing is op feiten, handelingen en situaties die definitief waren op het ogenblik dat hij is bekendgemaakt.

De verzoekende partijen gaan ervan uit dat de bestreden repartitiebijdrage in werkelijkheid winsten beoogt die in de loop van het jaar 2007 zijn gerealiseerd (vierde middel in de zaken nrs. 5948 en 5949), dat zij ertoe leidt de versnelde afschrijvingen die in de loop van de periode van 1976 tot 2006 zijn aanvaard, te verwerpen (vierde middel in de zaak nr. 5925) en dat zij in werkelijkheid overwinsten belast die in 2012 zijn gerealiseerd (vijfde middel in de zaak nr. 5925).

B.19. De bestreden repartitiebijdrage, in het basisbestanddeel en het aanvullende bestanddeel ervan, is verschuldigd door personen die, op de datum van de bekendmaking van de bestreden wet, een aandeel hadden in de industriële productie van elektriciteit door splijting van kernbrandstoffen.

De repartitiebijdrage wordt geheven, niet door toepassing van een tarief op de winsten die in de loop van een gegeven periode daadwerkelijk zijn gegenereerd door de productie van elektriciteit door splijting van kernbrandstoffen, maar wel door toepassing van een breuk die

een verhouding uitdrukt tussen het te innen bedrag, vastgelegd door de wetgever, en het aandeel van elke bijdrageplichtige in die productie in de loop van het jaar N-1, zonder dat de inkomsten of winsten die door die productie zijn gegenereerd, in aanmerking worden genomen bij de berekening van de belasting.

Wat het vierde middel in de zaken nrs. 5948 en 5949 betreft

B.20.1. De verzoekende partijen verwijten de wetgever zijn beoordeling van hun bijdragecapaciteit, die het totaalbedrag van de repartitiebijdrage voor het jaar 2013 heeft bepaald, te hebben gebaseerd op gegevens die dateren van het jaar 2007. Ze zijn van mening dat daaruit kan worden afgeleid dat de repartitiebijdrage in werkelijkheid de winsten beoogt die door de productie van elektriciteit door splijting van kernbrandstoffen zijn gegenereerd in de loop van het jaar 2007, zodat de repartitiebijdrage retroactief is. Op zijn minst zijn ze van mening dat de wetgever het rechtszekerheidsbeginsel en het beginsel van het gewettigd vertrouwen heeft geschonden door zich op gegevens van 2007 te baseren om de in 2013 gegenereerde winsten te ramen.

B.20.2. Uit hetgeen in B.19 is vermeld, volgt dat de bestreden bepalingen noch tot doel noch tot gevolg hebben inkomsten of winsten te belasten die in de loop van het jaar 2007 zijn verkregen, zodat zij niet de retroactieve draagwijdte hebben die de verzoekende partijen eraan toedichten.

B.20.3. Voor het overige kan de wetgever niet worden verweten zich op de bestaande studies te hebben gebaseerd om de repartitiebijdrage te verantwoorden die hij wenste op te leggen voor het jaar 2013 ten aanzien van de geraamde nucleaire rente en dus ten aanzien van de bijdragecapaciteit van de bijdrageplichtigen.

Aangezien hij voor het vastleggen van de bestreden repartitiebijdrage een bedrag in aanmerking heeft genomen dat lager is dan alle beschikbare ramingen, ramingen die de verzoekende partijen bekend waren, heeft de wetgever ten slotte geen afbreuk gedaan aan het rechtszekerheidsbeginsel of het beginsel van het gewettigd vertrouwen.

B.20.4. Het vierde middel in de zaken nrs. 5948 en 5949 is niet gegrond.

Wat het vierde middel in de zaak nr. 5925 betreft

B.21.1. De verzoekende partij is van mening dat de repartitiebijdrage in werkelijkheid erop neerkomt de fiscale situatie van de bijdrageplichtigen te herzien door *a posteriori* de afschrijvingen te verwerpen die de kernexploitanten op wettelijke wijze in hun boekhouding hadden opgenomen en die indertijd door de belastingadministratie waren aanvaard.

B.21.2. Uit hetgeen in B.19 is vermeld, volgt dat de bestreden bepalingen noch tot doel noch tot gevolg hebben de winsten te belasten die gedurende heel de exploitatie van de kerncentrales zijn gegenereerd door de productie van elektriciteit door splijting van kernbrandstoffen. Ze hebben evenmin tot doel of tot gevolg de voorbije fiscale situatie van de bijdrageplichtigen te wijzigen, of de principes die in aanmerking zijn genomen voor de afschrijving van de centrales ter discussie te stellen. De toepassing van de bestreden bepalingen heeft immers niet tot gevolg dat de belasting die tijdens de periode van afschrijving van de centrales of daarna door de betrokken vennootschappen is betaald, moet worden herberekend. De « versnelde » afschrijving van de kerncentrales over twintig jaar en de weerslag ervan op de fiscale situatie van de bijdrageplichtigen worden door de bestreden repartitiebijdrage dus geenszins ter discussie gesteld.

B.21.3. De « versnelde » afschrijving is tijdens de parlementaire voorbereiding van de bestreden wet voorgesteld als een van de oorzaken die aan het ontstaan van de nucleaire rente ten grondslag liggen :

« Deze exploitanten en vennootschappen hebben eveneens van een ‘ versnelde ’ afschrijving van de kerncentrales genoten, wat door iedereen gekend is en nog door verscheidene recente studies wordt benadrukt, met name van de [Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas] en de GEMIX Groep [...]. Deze ‘ versnelde ’ afschrijving maakt het mogelijk de productiekosten voor elektriciteit geproduceerd door splitsing van kernbrandstof die reeds laag zijn nog meer te verminderen, hetgeen zodoende de voordelige positie van de kernexploitanten bedoeld bij artikel 2, 5°, van de wet van 11 april 2003 en de vennootschappen bedoeld bij artikel 24, § 1, van dezelfde wet ten opzichte van de andere elektriciteitsproducenten aanzienlijk versterkt.

De voordelen uit deze ‘ versnelde ’ afschrijvingen zijn eens te meer aanzienlijk aangezien zij niet werden doorberekend aan de eindafnemers sedert de liberalisering » (*Parl. St.*, Kamer, 2013-2014, DOC 53-3227/001, p. 8).

B.21.4. Uit het feit dat de wetgever de manier waarop de kerncentrales in het verleden fiscaal zijn afgeschreven, als argument gebruikt om de evenredigheid aan te tonen van de repartitiebijdrage ten aanzien van de huidige bijdragecapaciteit van de bijdrageplichtigen, kan niet worden afgeleid dat de bepalingen die hij aanneemt, tot gevolg hebben de voorbije fiscale situatie van die belastingplichtigen retroactief te herzien.

B.21.5. Het vierde middel in de zaak nr. 5925 is niet gegrond.

Wat het vijfde middel in de zaak nr. 5925 betreft

B.22.1. De verzoekende partij voert dat middel in ondergeschikte orde aan, in het geval dat ervan zou dienen te worden uitgegaan dat de bestreden repartitiebijdrage erop neerkomt de winsten te innen die in de loop van het jaar 2012 zijn gegenereerd door de industriële elektriciteitsproductie door splijting van kernbrandstoffen. Ze is van mening dat de repartitiebijdrage in dat geval een retroactief karakter heeft en eveneens afbreuk doet aan de rechtszekerheid.

B.22.2. Zoals in B.19 is vermeld, voeren de bestreden bepalingen geen belasting in die wordt geheven door toepassing van een tarief op de winsten die in de loop van een bepaald jaar zijn gegenereerd door de productie van elektriciteit door splijting van kernbrandstoffen. De repartitiebijdrage strekt dus niet ertoe de nucleaire rente te innen die in de loop van het jaar 2012 is ontstaan.

B.22.3. Uit het feit dat de wetgever rekening heeft gehouden met de gedwongen stilleggingen van bepaalde productie-eenheden in de loop van het jaar 2012 om het bedrag van de repartitiebijdrage in zijn beide bestanddelen te verminderen, zou niet kunnen worden afgeleid dat die tot doel heeft de winsten gegenereerd door de industriële productie van elektriciteit door splijting van kernbrandstoffen in de loop van dat jaar te innen. Het jaar N-1 wordt immers in aanmerking genomen om het aandeel van elke bijdrageplichtige in de totale productie van nucleaire elektriciteit te bepalen. Aangezien de wetgever heeft vastgesteld dat een percentage van de nucleaire productiecapaciteit in haar geheel in de loop van dat jaar N-1 onbeschikbaar was gemaakt, zodat die totale capaciteit minder aanzienlijk was dan hetgeen zij

was in de loop van de voorgaande jaren, was het verantwoord dat hij het totaalbedrag van de repartitiebijdrage die hij wou innen, met een gelijkwaardig percentage verminderde. Daarbij heeft hij op het bedrag van de repartitiebijdrage geen vermindering toegepast die berekend was rekening houdend met de werkelijke productie in de loop van het jaar 2012, maar wel rekening houdend met het percentage van het totale productieapparaat dat onbeschikbaar was gemaakt. Daaruit vloeit voort dat de inaanmerkingneming, door de wetgever, van de tijdelijke onbeschikbaarheid van bepaalde productie-eenheden in de loop van het jaar 2012 de repartitiebijdrage voor het jaar 2013 niet gelijkwaardig maakt met een belasting op de inkomsten gegenereerd in 2012, zodat de bestreden bepalingen geen retroactieve draagwijdte hebben.

B.22.4. Het vijfde middel in de zaak nr. 5925 is niet gegrond.

Ten aanzien van de middelen afgeleid uit de schending van het gelijkheidsbeginsel, in samenhang gelezen met het recht van de Europese Unie

Wat het zesde middel in de zaak nr. 5925 en het derde middel in de zaken nrs. 5948 en 5949 betreft

B.23.1. Het zesde middel in de zaak nr. 5925 is afgeleid uit de schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 3, leden 1, 2 en 15, van de Richtlijn 2009/72/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor elektriciteit en tot intrekking van Richtlijn 2003/54/EG. De verzoekende partij is van mening dat de bestreden bepalingen de kernexploitanten openbaredienstverplichtingen opleggen die door voormelde bepalingen zijn verboden.

B.23.2. Het derde middel in de zaken nrs. 5948 en 5949 is afgeleid uit de schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 3, leden 1 en 2, van de voormelde richtlijn 2009/72/EG. De verzoekende partijen verwijten de bestreden

bepalingen, wat de rechten en plichten van de elektriciteitsbedrijven betreft, een bij de voormelde richtlijn verboden discriminatie in het leven te roepen, onverminderd de openbaredienstverplichtingen. Zij gaan ervan uit dat de repartitiebijdrage geenszins is geformuleerd als een openbaredienstverplichting die bij de bestreden wet aan de betrokken ondernemingen is opgelegd. Zij vragen het Hof aan het Hof van Justitie van de Europese Unie een prejudiciële vraag te stellen.

B.24. Artikel 3, leden 1, 2 en 15, van de voormelde richtlijn 2009/72/EG bepaalt :

« Openbaredienstverplichtingen en bescherming van de afnemer

1. De lidstaten waarborgen op basis van hun institutionele organisatie en met inachtneming van het subsidiariteitsbeginsel dat elektriciteitsbedrijven, onverminderd lid 2, volgens de beginselen van deze richtlijn worden geëxploiteerd met het oog op de totstandbrenging van een door concurrentie gekenmerkte, zekere en in milieuopecticht duurzame elektriciteitsmarkt; wat hun rechten en plichten betreft, mogen zij deze bedrijven niet verschillend behandelen.

2. Met volledige inachtneming van de toepasselijke bepalingen van het Verdrag, met name artikel 86, mogen de lidstaten in het algemeen economisch belang aan elektriciteitsbedrijven openbaredienstverplichtingen opleggen, die betrekking kunnen hebben op de zekerheid, waaronder de leverings- en voorzieningszekerheid, de regelmaat, de kwaliteit en de prijs van de leveringen zijn begrepen, alsmede op de bescherming van het milieu, met inbegrip van energie-efficiëntie, energie uit hernieuwbare bronnen en bescherming van het klimaat. Deze verplichtingen zijn duidelijk gedefinieerd, transparant, niet-discriminerend en controleerbaar en waarborgen de gelijke toegang voor communautaire elektriciteitsbedrijven tot nationale consumenten. Met betrekking tot leverings- en voorzieningszekerheid en energie-efficiëntie/vraagzijdebeheer, alsmede ter verwezenlijking van milieudoelstellingen en doelstellingen voor energie uit hernieuwbare bronnen in de zin van dit lid, kunnen de lidstaten gebruikmaken van planning op lange termijn, daarbij rekening houdend met de mogelijkheid dat derden toegang tot het systeem wensen.

[...]

15. De lidstaten delen de Commissie na de implementatie van deze richtlijn alle maatregelen mee die zijn vastgesteld om universeledienstverlening en openbaredienstverleningsverplichtingen in het leven te roepen, met inbegrip van consumentenbeschermings- en milieubeschermingsmaatregelen, en van de mogelijke gevolgen van die maatregelen voor de nationale en internationale concurrentie, ongeacht of deze maatregelen een ontheffing van deze richtlijn vereisen. Zij stellen de Commissie vervolgens om de twee jaar in kennis van alle wijzigingen van de maatregelen, ongeacht of deze maatregelen een ontheffing van deze richtlijn vereisen ».

B.25.1. Zoals de verzoekende partij in de zaak nr. 5925 zelf doet opmerken, is de aard van de bestreden repartitiebijdrage onverenigbaar met het begrip openbaredienstverplichting

in de zin van het voormelde artikel 3, lid 2, van de richtlijn 2009/72/EG. De betaling, als belasting, van een som geld die terechtkomt in de begroting van de Staat is immers niet vergelijkbaar met een dienst die door het elektriciteitsbedrijf is verleend en die betrekking heeft op de zekerheid, de regelmaat, de kwaliteit en de prijs van de leveringen of nog op de bescherming van het milieu.

B.25.2. De omstandigheid dat, krachtens artikel 13, derde en vijfde lid, van de wet van 11 april 2003, de kernprovisievennootschap ermee belast is, « in het kader van een openbare dienstverplichting », de basisrepartitiebijdrage en de aanvullende repartitiebijdrage aan de Staat voor te schieten, heeft niet tot gevolg dat de verplichting voor de bijdrageplichtigen om die repartitiebijdragen te betalen eveneens als openbare dienstverplichting moet worden aangemerkt.

Door te bepalen dat de kernprovisievennootschap, vanaf het ogenblik dat zij het bedrag van de bijdrage heeft gestort, dat bedrag bij de bijdrageplichtigen int « overeenkomstig hun openbare dienstverplichtingen », heeft het voormelde artikel 13, derde lid, voor het overige niet tot doel voor hen een nieuwe openbare dienstverplichting in het leven te roepen die erin zou bestaan die bijdrage te betalen.

B.25.3. De bestreden repartitiebijdrage kan dus niet als openbare dienstverplichting in de zin van de richtlijn 2009/72/EG worden aangemerkt, zodat die niet erop van toepassing is.

B.26. Het zesde middel in de zaak nr. 5925 is niet gegrond.

B.27.1. Wanneer een vraag die betrekking heeft op de uitlegging van het Unierecht wordt opgeworpen in een zaak aanhangig bij een nationale rechterlijke instantie waarvan de beslissingen volgens het nationale recht niet vatbaar zijn voor hoger beroep, is die instantie, overeenkomstig artikel 267, derde alinea, van het VWEU, gehouden die vraag te stellen aan het Hof van Justitie. Die verwijzing is evenwel niet nodig wanneer die rechterlijke instantie heeft vastgesteld « dat de opgeworpen vraag niet relevant is of dat de betrokken gemeenschapsbepaling reeds door het Hof is uitgelegd of dat de juiste toepassing van het gemeenschapsrecht zo evident is, dat redelijkerwijze geen ruimte voor twijfel kan bestaan » (HvJ, 6 oktober 1982, C-283/81, *CILFIT*, punt 21).

B.27.2. De kritiek van de verzoekende partijen komt erop neer te betogen dat de bestreden repartitiebijdrage discriminerend is en, om die reden, in strijd met lid 1 van artikel 3 van de voormelde richtlijn 2009/72/EG.

Om de redenen vermeld in B.7 tot B.9, doen de bestreden bepalingen geen onverantwoorde verschillen in behandeling onder elektriciteitsproducenten ontstaan. Om de redenen uiteengezet in B.15 tot B.17, doen zij bij de bijdrageplichtigen geen onredelijke last ontstaan.

B.27.3. De bestreden bepalingen zijn dus bestaanbaar met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 3, lid 1, van de voormelde richtlijn 2009/72/EG.

B.27.4. Bijgevolg is er geen reden om daaromtrent een prejudiciële vraag te stellen aan het Hof van Justitie van de Europese Unie.

B.28. Het derde middel in de zaken nrs. 5948 en 5949 is niet gegrond.

Wat het zevende middel in de zaak nr. 5925 betreft

B.29. Het zevende middel in de zaak nr. 5925 is afgeleid uit de schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU). De verzoekende partij is van mening dat de bestreden bepalingen in twee opzichten een illegale staatssteun invoeren.

In het eerste onderdeel van dat middel voert ze aan dat het zou gaan om een staatssteun ten voordele van de producenten van elektriciteit op basis van andere bronnen dan de splijting van kernbrandstoffen, in zoverre zij de bestreden repartitiebijdrage niet verschuldigd zijn. In het tweede onderdeel van dat middel voert ze aan dat de degressieve vermindering van de aanvullende repartitiebijdrage een illegale staatssteun zou zijn ten voordele van andere kernexploitanten en vennootschappen die een aandeel hebben in de elektriciteitsproductie door splijting van kernbrandstoffen, dan zijzelf.

B.30.1. De artikelen 107 en 108 van het VWEU bepalen :

« Art. 107. 1. Behoudens de afwijkingen waarin de Verdragen voorzien, zijn steunmaatregelen van de staten of in welke vorm ook met staatsmiddelen bekostigd, die de mededinging door begunstiging van bepaalde ondernemingen of bepaalde producties vervalsen of dreigen te vervalsen, onverenigbaar met de interne markt, voorzover deze steun het handelsverkeer tussen de lidstaten ongunstig beïnvloedt.

[...]

Art. 108. 1. De Commissie onderwerpt te zamen met de lidstaten de in die staten bestaande steunregelingen aan een voortdurend onderzoek. Zij stelt de dienstige maatregelen voor, welke de geleidelijke ontwikkeling of de werking van de interne markt vereist.

2. Indien de Commissie, na de belanghebbenden te hebben aangemaand hun opmerkingen te maken, vaststelt dat een steunmaatregel door een staat of met staatsmiddelen bekostigd, volgens artikel 107 niet verenigbaar is met de interne markt of dat van deze steunmaatregel misbruik wordt gemaakt, bepaalt zij dat de betrokken staat die steunmaatregel moet opheffen of wijzigen binnen de door haar vast te stellen termijn.

Indien deze staat dat besluit niet binnen de gestelde termijn nakomt, kan de Commissie of iedere andere belanghebbende staat zich in afwijking van de artikelen 258 en 259 rechtstreeks tot het Hof van Justitie van de Europese Unie wenden.

Op verzoek van een lidstaat kan de Raad met eenparigheid van stemmen beslissen dat een door die staat genomen of te nemen steunmaatregel in afwijking van de bepalingen van artikel 107 of van de in artikel 109 bedoelde verordeningen als verenigbaar moet worden beschouwd met de interne markt, indien buitengewone omstandigheden een dergelijk besluit rechtvaardigen. Als de Commissie met betrekking tot deze steunmaatregel de in de eerste alinea van dit lid vermelde procedure heeft aangevangen wordt deze door het verzoek van de betrokken staat aan de Raad geschorst, totdat de Raad zijn standpunt heeft bepaald.

Evenwel, indien de Raad binnen een termijn van drie maanden te rekenen van het verzoek zijn standpunt niet heeft bepaald, beslist de Commissie.

3. De Commissie wordt van elk voornemen tot invoering of wijziging van steunmaatregelen tijdig op de hoogte gebracht, om haar opmerkingen te kunnen maken. Indien zij meent dat zulk een voornemen volgens artikel 107 onverenigbaar is met de interne markt, vangt zij onverwijld de in het vorige lid bedoelde procedure aan. De betrokken lidstaat kan de voorgenomen maatregelen niet tot uitvoering brengen voordat die procedure tot een eindbeslissing heeft geleid.

4. De Commissie kan verordeningen vaststellen betreffende de soorten van staatssteun waaromtrent de Raad overeenkomstig artikel 109 heeft bepaald dat zij van de in lid 3 van dit artikel bedoelde procedure kunnen worden vrijgesteld ».

B.30.2. In de voormelde artikelen 107 en 108 van het VWEU worden de regels uiteengezet die moeten worden gevolgd bij het toekennen van staatssteun.

In zoverre de grief van de verzoekende partij betrekking heeft op de ontstentenis van kennisgeving van de bestreden bepalingen aan de Commissie met schending van artikel 108, lid 3, van het VWEU, dient het Hof na te gaan of de basis- en aanvullende repartitiebijdragen als nieuwe staatssteun moeten worden aangemerkt en of, indien dat het geval is, ze bij de Commissie moesten worden aangemeld alvorens tot uitvoering te worden gebracht.

B.31.1. Artikel 107, lid 1, van het VWEU verbiedt, in beginsel, staatssteun toegekend aan ondernemingen die de mededinging door begunstiging van bepaalde ondernemingen of bepaalde producties vervalst of dreigt te vervalsen, voor zover die steun het handelsverkeer tussen de lidstaten ongunstig beïnvloedt.

B.31.2. Opdat een maatregel als staatssteun kan worden gekwalificeerd, moeten vier cumulatieve voorwaarden zijn vervuld. « In de eerste plaats moet het gaan om een maatregel van de staat of met staatsmiddelen bekostigd. In de tweede plaats moet deze maatregel het handelsverkeer tussen de lidstaten ongunstig kunnen beïnvloeden. In de derde plaats moet de maatregel de begunstigde een voordeel verschaffen. In de vierde plaats moet hij de mededinging vervalsen of dreigen te vervalsen » (HvJ, 10 juni 2010, C-140/09, *Fallimento Traghetti del Mediterraneo*, punt 31).

In dat verband heeft, volgens vaste rechtspraak van het Hof van Justitie, « het begrip ‘ steun ’ een algemenere strekking dan het begrip ‘ subsidie ’, daar het niet alleen positieve prestaties zoals de subsidies zelf omvat, maar ook overheidsmaatregelen die, in verschillende vormen, de lasten verlichten die *normaliter* op het budget van een onderneming drukken en daardoor - zonder subsidies in de strikte zin van het woord te zijn - van dezelfde aard zijn en identieke gevolgen hebben » (HvJ, 4 juni 2015, C-5/14, *Kernkraftwerke Lippe-Ems GmbH t. Hauptzollamt Osnabrück*, punt 71).

B.31.3. Uit de rechtspraak van het Hof van Justitie blijkt eveneens dat « artikel 107, lid 1, VWEU [...] steunmaatregelen die ‘ bepaalde ondernemingen of bepaalde producties ’ begunstigen, dat wil zeggen selectieve steunmaatregelen [, verbiedt] » en dat « wat de beoordeling van de selectiviteitsvoorwaarde betreft, [...] uit vaste rechtspraak [blijkt] dat ingevolge artikel 107, lid 1, VWEU moet worden vastgesteld of een nationale maatregel binnen het kader van een welbepaalde rechtsregeling bepaalde ondernemingen of bepaalde

producties kan begunstigen ten opzichte van andere die zich, gelet op de doelstelling van de betrokken regeling, in een feitelijk en juridisch vergelijkbare situatie bevinden » (HvJ, 4 juni 2015, C-5/14, *Kernkraftwerke Lippe-Ems GmbH t. Hauptzollamt Osnabrück*, punten 73-74).

B.32.1. Zoals in B.7.1 is vermeld, bevinden de kernexploitanten en de vennootschappen die een aandeel hebben in de elektriciteitsproductie door splijting van kernbrandstoffen zich ten aanzien van het voorwerp en de doelstelling van de repartitiebijdrage niet in een feitelijke en juridische situatie die vergelijkbaar is met die van de andere elektriciteitsproducenten.

B.32.2. Uit B.11 blijkt overigens dat het verschil in behandeling onder diegenen die de repartitiebijdrage verschuldigd zijn, dat wordt veroorzaakt door de degressiviteit van de belasting die van toepassing is op de aanvullende repartitiebijdrage, wordt verantwoord door de verschillende situatie waarin die belastingplichtigen zich bevinden.

B.33.1. Uit het voorgaande volgt dat de bestreden bepalingen niet voldoen aan het criterium van de selectiviteit dat is vereist voor staatssteun in de zin van artikel 107, lid 1, van het VWEU. De basisrepartitiebijdrage en de aanvullende repartitiebijdrage vormen dus geen staatssteun in de zin van die bepaling, zodat geen kennis ervan diende te worden gegeven aan de Commissie met toepassing van artikel 108, lid 3, van hetzelfde Verdrag.

B.33.2. Het zevende middel in de zaak nr. 5925 is niet gegrond.

Wat het tweede middel in de zaken nrs. 5948 en 5949 betreft

B.34.1. Het tweede middel in de zaken nrs. 5948 en 5949 is afgeleid uit de schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 3, lid 4, van de richtlijn 2005/89/EG van het Europees Parlement en de Raad van 18 januari 2006 « inzake maatregelen om de zekerheid van de elektriciteitsvoorziening en de infrastructuurinvesteringen te waarborgen » en met het « beginsel van niet-onteigening ». De verzoekende partijen zijn van mening dat de bestreden bepalingen een onredelijke belasting

opleggen aan de exploitanten van de kerncentrales en aan de vennootschappen die een aandeel hebben in de energieproductie door kernsplijting en dat zij bijgevolg elke investering in de energieproductie-infrastructuur ontmoedigen, die nochtans noodzakelijk is om de bevoorradingszekerheid van het land te waarborgen.

De verzoekende partijen vragen het Hof aan het Hof van Justitie van de Europese Unie een prejudiciële vraag te stellen.

B.34.2. In zoverre het is afgeleid uit de schending van het « beginsel van niet-onteigening », klaagt het middel een aantasting van het eigendomsrecht van de verzoekende partijen aan, zodat het samenvalt met het eerste middel dat door dezelfde partijen is aangevoerd. Om de in B.14 tot B.17 uiteengezette redenen, is het middel niet gegrond in zoverre het is afgeleid uit de schending van dat beginsel.

B.35. Artikel 3, lid 4, van de voormelde richtlijn 2005/89/EG van het Europees Parlement en de Raad van 18 januari 2006 bepaalt :

« De lidstaten zorgen ervoor dat de overeenkomstig deze richtlijn vastgestelde maatregelen niet discriminerend zijn en geen onredelijke belasting voor de marktdeelnemers, met inbegrip van nieuwkomers op de markt en bedrijven met een klein marktaandeel, vormen. De lidstaten houden tevens reeds vóór de vaststelling van de maatregelen rekening met het effect daarvan op de elektriciteitskosten voor de eindafnemers ».

B.36.1. Zoals in B.27.1 is vermeld, is het niet nodig het Hof van Justitie van de Europese Unie te ondervragen wanneer de gestelde vraag niet relevant is voor de oplossing die aan het geschil dient te worden gegeven of wanneer de juiste toepassing van het gemeenschapsrecht zo evident is, dat redelijkerwijze geen ruimte voor twijfel kan bestaan.

B.36.2. Zonder dat het nodig is de vraag te onderzoeken of de bestreden bepalingen « overeenkomstig [de voormelde] richtlijn vastgestelde maatregelen » vormen, volstaat het vast te stellen dat het voormelde artikel 3, lid 4, de Staten-adressaten verbiedt discriminaties onder elektriciteitsproducenten in het leven te roepen en hun onredelijke belastingen op te leggen teneinde de elektriciteitsbevoorradingszekerheid te waarborgen.

B.37.1. Om de in B.7 tot B.9 uiteengezette redenen, doen de bestreden bepalingen geen onverantwoorde verschillen in behandeling onder elektriciteitsproducenten ontstaan. Om de in B.15 tot B.17 uiteengezette redenen, doen zij geen onredelijke belasting voor de bijdrageplichtigen ontstaan.

B.37.2. De bestreden bepalingen zijn dus bestaanbaar met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 3, lid 4, van de voormelde richtlijn 2005/89/EG van het Europees Parlement en de Raad van 18 januari 2006.

B.37.3. Bijgevolg is er geen reden om daaromtrent een prejudiciële vraag te stellen aan het Hof van Justitie van de Europese Unie.

B.37.4. Het tweede middel in de zaken nrs. 5948 en 5949 is niet gegrond.

Wat het vijfde middel in de zaken nrs. 5948 en 5949 betreft

B.38.1. Het vijfde middel in de zaken nrs. 5948 en 5949 is afgeleid uit de schending van de artikelen 10, 11 en 172, eerste lid, van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met de beginselen van niet-retroactiviteit, rechtszekerheid en gewettigd vertrouwen, alsook met de artikelen 4, lid 2, en 21, lid 5, van de richtlijn 2003/96/EG van de Raad van 27 oktober 2003 tot herstructurering van de communautaire regeling voor de belasting van energieproducten en elektriciteit en artikel 1, lid 2, van de richtlijn 2008/118/EG van de Raad van 16 december 2008 houdende een algemene regeling inzake accijns en houdende intrekking van Richtlijn 92/12/EEG. De verzoekende partijen vragen het Hof aan het Hof van Justitie een prejudiciële vraag te stellen.

Dat middel wordt in ondergeschikte orde aangevoerd, voor het geval dat de bestreden repartitiebijdrage niet zou worden gekwalificeerd als een belasting op de overwinsten gegenereerd door de productie van elektriciteit door splijting van kernbrandstoffen, maar dat zij zou worden aangemerkt als belasting op elektriciteit in de zin van de voormelde richtlijn 2003/96/EG.

B.38.2. Met de bestreden bepalingen wordt een repartitiebelasting in het leven geroepen. Het gaat om een directe belasting die een permanente situatie in de loop van het beschouwde tijdvak treft, namelijk het bezitten van een aandeel in de industriële productie van elektriciteit op basis van de splijting van kernbrandstoffen.

B.38.3. De voormelde richtlijn 2003/96/EG legt minimumniveaus vast voor de belasting van energieproducten en elektriciteit. Artikel 4, lid 2, van de richtlijn bepaalt :

« Voor de toepassing van deze richtlijn wordt onder 'belastingniveau' verstaan het totaal van alle geheven indirecte belastingen (BTW uitgezonderd), rechtstreeks of niet-rechtstreeks berekend over de hoeveelheid energieproducten en elektriciteit op het tijdstip van uitslag tot verbruik ».

Bij de voormelde richtlijn 2008/118/EG wordt de algemene regeling vastgesteld ter zake van de directe of indirecte heffing van accijns op het verbruik van diverse goederen, waaronder energieproducten en elektriciteit vallende onder de richtlijn 2003/96/EG (artikel 1, lid 1, onder a)).

Om te bepalen of de bestreden repartitiebijdrage onder artikel 1, lid 1, of artikel 1, lid 2, van de richtlijn 2008/118/EG kan vallen, moet worden bepaald of die bijdrage « een indirecte belasting is die direct of indirect wordt geheven op het verbruik van de onder richtlijn 2003/96 vallende elektriciteit » (HvJ, 4 juni 2015, C-5/14, *Kernkraftwerke Lippe-Ems GmbH t. Hauptzollamt Osnabrück*, punt 60).

B.38.4. De bestreden repartitiebijdrage heeft noch tot doel, noch tot gevolg elektriciteit rechtstreeks of onrechtstreeks te belasten op het tijdstip van uitslag tot verbruik of elektriciteit aan accijns te onderwerpen. Het totaalbedrag van de repartitiebijdrage wordt niet berekend op basis van de geproduceerde of verbruikte hoeveelheid nucleaire elektriciteit, maar wordt door de wetgever vastgelegd. Dat bedrag varieert niet volgens de cijfers van de productie of het verbruik van nucleaire elektriciteit. Daaruit volgt dat de voormelde richtlijnen 2003/96/EG en 2008/118/EG niet van toepassing zijn op de bestreden bepalingen. Er is geen reden om het Hof van Justitie van de Europese Unie de door de partijen voorgestelde vraag te stellen.

B.39. Het vijfde middel in de zaken nrs. 5948 en 5949 is niet gegrond.

Om die redenen,

het Hof

verwerpt de beroepen.

Aldus gewezen in het Frans, het Nederlands en het Duits, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, op 17 september 2015.

De griffier,

De voorzitter,

P.-Y. Dutilleux

J. Spreutels